اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه • ۱۷ مهر ۱۴۰۱ • ۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ • ۹ اکتبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۳۳ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان



میدان اصلی جهاد اقتصادی است

مدیرعامل فولاد مبارکه گفت: جهاد کبیر جهادی است که رهبر معظم انقلاب از آن به‌عنوان جهاد اقتصادی و جهاد تبیین یاد می‌کنند. امروز تمرکز اصلی دشمن روی مسئله اقتصاد است و میدان اصلی جهاد، جهاد اقتصادی است. همزمان با هفته دفاع مقدس یادواره ۲۵ شهید والامقام فولاد مبارکه، با حضور محمدیاسر طیب‌نیا مدیرعامل و جمعی از معاونان و مدیران...

۴



چالش‌هایی که فولاد با آنها دست و پنجه‌نرم می‌کند

با وجود اهمیت صنعت فولاد در کشور به ویژه بخش نورد فولادی در راستای توسعه تولید و صادرات انواع محصولات، همچنان فعالان این بخش با چالش‌های مختلفی اعم از کمبود مواد اولیه، قیمت‌گذاری دستوری در بورس و همچنین وضع قوانین و عوارض دست‌وپاگیر صادراتی مواجه هستند. این در حالی است که بخش نورد فولادی از ظرفیت حدود ۲۸ میلیون تنی...

۲

گفت‌وگوی «روزگارمعدن» درباره اهمیت آموزش در بخش معدن

آموزش، مولد سرمایه است

۳



عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

کشتی صادرات به گل نشسته است



پیمان افضل
استاد دانشگاه و فعال معدنی

مسئله صادرات و واردات و تراز بازرگانی یک کشور به چند عامل مهم بستگی دارد. نخستین عامل این است که آیا یک کشور در راستای انقلاب‌های صنعتی، فناوری خود را به‌روز می‌کند یا خیر یا اگر هنوز به دیگر کشورها نرسیده است، چقدر می‌تواند فاصله خود را با تحولات انقلاب صنعتی کم و کمتر کند و برنامه‌ای برای ارتقای صنایع خود دارد یا خیر.

حال نگاهی بیندازیم به شرایط و وضعیت صنعت کشور.

امروزه بسیاری از صنایع در ایران قدیمی و از رده خارج هستند و بخش اعظم آنها نوسازی نشده‌اند. این شرایط از جایی به‌وجود آمد که ما از آغاز برای راه‌اندازی کارخانه به‌سراغ تکنولوژی روز نرفتیم و به‌منظور کاهش هزینه‌ها، کارخانه‌های قدیمی و دست دومی را خریداری کردیم که در همان زمان از فناوری چند ده سال قبل از خود استفاده می‌کردند.

به‌عنوان نمونه می‌توان به تجهیزات کارخانه آلومینای جاجرم اشاره کرد. بسیاری از کارخانه‌های سیمان ما وقتی به ایران آورده شدند، قدیمی و از رده خارج بودند. این وضعیت امروز هم به‌چشم می‌خورد و در حوزه هوانوردی یا راه‌آهن جز یک مقطع کوتاه بعد از انقلاب، بیشتر هواپیما و قطارهای دست دوم و سوم وارد کشور می‌شود.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت



محدودیت‌های ماندگار در بورس

۸

تیترهای روز

مدیریت ناکارآمد سرمایه ها را فرار می دهد

معدن را یکی از مهم‌ترین حوزه‌های ارزآور غیرنفتی معرفی می‌کنند که قدرت مانور و تحریم‌گریزی خود را در چند سال اخیر به‌خوبی به رخ کشیده است. از سوی دیگر از آنجایی که معدن جزو صنایع مادر است...

۳

پارادوکس فقر و ثروت در بهشت معادن

کرمان در حالی معادن عظیمی را در دل خود جا داده که درآمد و سود ناشی از فعالیت‌های معدنی آن به استان‌های دیگر رفته و بهشت معادن بهره‌ای از آن نمی‌برد.ظرفیت‌های معدنی فراوان، کرمان را به یکی از استان‌های مطرح کشور در حوزه معدن تبدیل...

۶

قرمزپوشی بورس ادامه دارد

بورس تهران دومین هفته پاییز را هم قرمزپوش آغاز کرد و روند ریزشی شاخص بورس در هفته گذشته ادامه یافت. ریزش نماگر بورس در شرایطی رقم خورد که در روز شنبه هفته گذشته شاهد عبور ...

۸





روزگار معدن

اخبار

۲ یکشنبه
۱۷ مهر ۱۴۰۱
۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
۹ اکتبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۳۳

سرمقاله

کشتی صادرات به گل نشسته است

ادامه از صفحه اول

این اقدام دستاوردی جز مصرف بسیار بالای انرژی، آب، استهلاک زیاد و نرخ تمام شده بالا ندارد و به این ترتیب این صنعت نمی‌تواند با صنایع مشابه در کشورهای رقیب که دائم در حال رشد و پیشرفت هستند، هماوردی کند.

برای مثال باید مقایسه کرد که ذوب‌آهن اصفهان در حال حاضر به‌ازای هر تن تولید خود، چه مقدار کک مصرف می‌کند و همین مقدار در چین، ترکیه یا هند (که در مسیر تبدیل شدن به دومین فولادساز بزرگ جهان است و میزان تولید خود را به ۵۰۰ میلیون تن رسانده)، چقدر است. این آیتمی مهم و اساسی است که نباید از توجه به آن غفلت کرد.

موضوع بسیار مهم دیگری که باید به آن اشاره کرد، وضعیت روابط خارجی است. هر کشوری باید با تعداد بسیار زیادی از کشورها مراودات بین‌المللی داشته باشد،اما بخش بزرگی از تراز بازرگانی ما شاید با کمتر از ۱۰ کشور باشد.

در حال حاضر بخش عمده صادرات ایران به کشورهایی مانند عراق، افغانستان و دیگر کشورهای ضعیف منطقه است و در بازار کشورهای بزرگ جایگاهی نداریم. روابط خارجی تنش‌آلود، به‌ویژه از زمان ریاست‌جمهوری محمود احمدی‌نژاد به بعد، فقط به زیان کشور بوده است.

متاسفانه هم‌اکنون ما با کشورهای صاحب فناوری، ارتباط ناچیز و کمرنگی داریم و در نتیجه اگر بخواهیم فناوری‌های نوین را به داخل کشور منتقل کنیم، دچار مشکل می‌شویم. بیشترین حجم تحریم‌ها هم از سوی همین کشورها اعمال شده و رقبای آنها مانند روسیه و چین یا فناوری روزآمدی ندارند که در اختیار کشور ما بگذارند یا خود کپی‌کننده فناوری دیگران هستند و در این زمینه حرفی برای گفتن ندارند و به این ترتیب است که کشور ما امروزه هم برای واردات و صادرات کالا و هم برای بروزرسانی تجهیزات و خدمات خود دچار مشکل شده است.

موضوع سومی که باید به آن اشاره کرد، عبارت است از اینکه تراز بازرگانی ما براساس تعداد معدودی محصول است و اقتصاد بدون نفت در عمل در حد شعار باقی مانده است و در حالی که جز نفت می‌توانستیم روی معدن و صنایع معدنی یا دیگر صنایع خود برنامه‌ریزی کنیم، به دلایل چندی از جمله به‌روزنبودن تجهیزات و عقب‌ماندگی از فناوری روز دنیا قافیه را باخته‌ایم.

لازم به ذکر است که دولت تا چندی پیش با تخصیص امکانات و ارائه سوبسیدهایی از صنایع حمایت می‌کرد تا روی پای خود بایستند و پیشرفت کنند،برای مثال یارانه زیادی به آب، برق، گاز و سایر حامل‌های انرژی تعلق می‌گرفت، اما دیگر قادر نیست این رویه را ادامه دهد و بنابراین از سال ۸۹ به بعد به طور پلکانی آزادسازی قیمت‌ها را شروع کرده است.

از سوی دیگر، روند اشتباهی که در پیش گرفته شده تا با افزایش شدید نرخ ارز و ضعیف کردن پول ملی، کمبود بودجه دولت رفع شود، ضربه سنگینی به صنایع وارد آورده است، زیرا از یک سو، خرید مواد اولیه صنایع برپایه دلار است و از سوی دیگر، یارانه‌ای هم برای حامل‌های انرژی وجود ندارد و به این ترتیب نرخ تمام‌شده تولیدات به‌شدت افزایش پیدا کرده است.

مشکلات تحریم، ترابری و بروکراسی هم مزید بر علت شده و در نتیجه مزیت رقابتی از دست رفته و کشتی صادرات به گل نشسته است.

مدیرعامل شرکت فولاد ناب تبریز تشریح کرد:

چالش‌هایی که فولاد با آنها دست و پنجه‌نرم می‌کند



عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

با وجود اهمیت صنعت فولاد در کشور به ویژه بخش نورد فولادی در راستای توسعه تولید و صادرات انواع محصولات، همچنان فعالان این بخش با چالش‌های مختلفی اعم از کمبود مواد اولیه، قیمت‌گذاری دستوری در بورس و همچنین وضع قوانین و عوارض دست‌وپاگیر صادراتی مواجه هستند.

این در حالی است که بخش نورد فولادی از ظرفیت در حدود ۲۸ میلیون تنی در کشور برخوردار بوده اما به دلایل فوق‌الذکر تنها ۳۰درصد از این میزان فعال است. با حمایت دولت در راستای رفع موانع فوق، شاهد ایجاد ارزش‌افزوده و ارزآوری بیشتر همزمان با افزایش تولید و صادرات محصولات نهایی خواهیم بود و ضرورت دارد تمهیدات لازم در این خصوص از جانب مسئولان ذی‌ربط اندیشیده شود. در همین زمینه گفت‌وگوی فلزات آنلاین با کریم رحیمی، مدیرعامل شرکت فولاد ناب تبریز به شرح زیر است.

● توضیحاتی در خصوص شرکت فولاد ناب تبریز بفرمایید. سبد محصولات تولیدی این شرکت چیست؟

شرکت فولاد ناب تبریز در راستای نیاز صنایع کشور به مقاطع فولادی در سال ۱۳۸۲ با همکاری سرمایه‌گذاران خارجی در شهر تبریز به ثبت رسید. در ادامه عملیات ساختمانی و نصب و راه‌اندازی خط تولید آغاز شد و تقریبا پس از گذشت ۲ سال، این شرکت با به‌کارگیری از تجهیزات مدرن و به همت متخصصان داخلی و خارجی، در تابستان سال ۱۳۸۴ به بهره‌برداری رسیده است. شرکت فولاد ناب تبریز به وسعت ۱۷ هکتار و با زیربنای ۴۵ هزار متر مربع در شهرک صنعتی شهید سلیمی در ۳۵ کیلومتری غرب شهر تبریز بنا شده است. این مجتمع شامل دپارتمان تولید، ابزارسازی، انبار محصول و مواد خام، اداری، آزمایشگاه و مرکز بهداشت کارگری است. ظرفیت کنونی تولید این شرکت ۴۵۰ هزار تن در سال است که درحال‌حاضر با ظرفیت ۱۹۰ هزار تن در حال تولید است و جزو تولیدکنندگان برتر و مطرح در تولید انواع نبشی از سایز ۲۵ تا ۱۰۰، ناودانی از سایز ۸۰تا ۱۸۰و تیرآهن از سایز ۱۲۰ تا ۱۸۰ جهت مصارف ساختمانی، نفت و گاز، خطوط انتقال نیرو، سدسازی و... در کشور به شمار می‌آید. این شرکت با دو خط تولید مجهز به مدرن‌ترین تجهیزات نورد، به تولید انواع مقاطع فولادی مورد نیاز بازار در سایزهای مختلف می‌پردازد. این خطوط از کوره‌های پیش‌گرم، استندهای نورد، بسترهای خنک‌کننده، ماشین‌های صاف‌کن و واحدهای بسته‌بندی تشکیل شده است. تعداد کارکنان فعال و متخصص این شرکت به صورت مستقیم ۴۰۰ نفر است و به طور غیرمستقیم، بالغ بر یک هزار و ۲۰۰ نفر مشغول به‌کار هستند.

● تامین قطعات و ماشین‌آلات مورد نیاز شرکت فولاد ناب تبریز چگونه صورت می‌پذیرد؟

با توجه به اعمال تحریم‌های مختلف طی سالیان اخیر و ضرورت تامین قطعات مورد نیاز در داخل کشور، مقوله بومی‌سازی قطعات در صنعت به شکل جدی مورد توجه قرار گرفته است. واحد ابزارسازی شرکت فولاد ناب تبریز، یکی از قطب‌های توانمند در زمینه طراحی و ساخت قطعات خطوط نورد در کشور به شمار می‌رود و در سال گذشته حدود ۴۰ قطعه مورد نیاز خطوط تولید در داخل شرکت طراحی، ساخته و تولید شده است. همچنین واحد ابزارسازی شرکت فولاد ناب تبریز در کنار امور تولید، نقش بسیار مهمی در ساخت و تامین تجهیزات و قطعات مورد نیاز شرکت دارد. درحال‌حاضر بیش از ۷۰ درصد نیازهای خط تولید پس از طراحی در دفتر فنی شرکت، در کارگاه ابزارسازی ساخته شده و مونتاژ می‌شود. این واحد با در اختیار داشتن مجموعه‌ای کامل و مجهز از ابزار و تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و همچنین کارکنان مجرب، یکی از قطب‌های توانمند در زمینه بومی‌سازی خطوط نورد گرم محسوب می‌شود. در همین حال، واحد ابزارسازی شرکت فولاد ناب تبریز امکان ارائه خدمات در زمینه‌های ساخت قطعات فولادی و چدنی، قطعات ماشین‌کاری شده سنگین، ماشین‌کاری انواع غلتک‌های سبک و سنگین نورد گرم، ساخت و تعمیر انواع چرخ‌دنده‌های پیچیده، پیچ و مهره‌های خاص صنعتی، بازسازی گیربکس‌های ساده و پیچیده و تعمیرات و بازسازی جرثقیل‌های سقفی را دارد.

● میزان تولید محصولات این شرکت در سال گذشته را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ محصولات شما چه برتری نسبت به نمونه‌های مشابه داخلی دارد؟

میزان تولید نبشی شرکت فولاد ناب تبریز در سال گذشته فاصله نسبتا کمی تا تحقق تولید سال پیش از آن داشت. در تولید ناودانی توانستیم رکورد سال قبل از آن را جابه‌جا کنیم. این در حالی است که میزان تولید تیرآهن پارسال کمتر از سال‌های گذشته بوده است. لازم به ذکر است که ظرفیت اسمی این شرکت ۴۵۰ هزار تن در سال است اما در سال گذشته ضریب بهره‌برداری از این ظرفیت حدود ۳۰ درصد بوده است که از جمله دلایل این کاهش تولید، قطعی حامل‌های انرژی و عدم تقاضای موثر در بازار داخلی بوده است. در واقع شرکت فولاد ناب تبریز تمام تلاش خود را در راستای تامین مواد اولیه با آنالیز مناسب و باکیفیت از تولیدکننده اصلی بدون واسطه به کار گرفته و همین مسئله یکی از دلایل عمده بالابودن کیفیت مقاطع تولیدی این شرکت است. از دیگر نقات قوت شرکت فولاد ناب تبریز می‌توان به در دسترس بودن و تنوع سایز محصولات اشاره کرد. یعنی تمامی محصولات تولیدی در هر سایزی طبق استاندارد در انبار موجود است و در صورت گرفتن سفارش، در همان روز اعلام بار انجام خواهد شد. ضمن اینکه شرکت ما این توان را دارد که در روز بیش از یک هزار و ۵۰۰ تن بارگیری انجام دهد. از دیگر برتری‌های شرکت فولاد ناب تبریز، رسمی بودن فروش با به کارگیری از فاکتور رسمی است. یکی دیگر از محاسن این شرکت، استفاده از تکنولوژی نرم‌افزاری آکساب است که صفر تا ۱۰۰سفارش‌گیری و صدور فاکتور و تحویل بار با آن انجام می‌شود و کار را سریع و حرفه‌ای پیش می‌برد.

● عرضه محصولات این شرکت در بورس کالای ایران، چه تاثیری در عملکرد کلی فروش داشته است؟

عرضه و فروش محصولات فولادی شرکت فولاد ناب تبریز در بورس کالا طبق مقررات بورس در دست اقدام بوده و حتی میزان عرضه محصول در این تالار صنعتی بالاتر از حد نصاب است اما مهندسی عرضه و قیمت‌گذاری دستوری در بورس کالا، کل تولید فولاد کشور را تحت تاثیر قرار داده و منجر به برهم‌ریزی تعادل عرضه و تقاضا شده است. همچنین عرضه تمام محصولات فولادی در بورس کالا با تبعات منفی همراه خواهد بود و با این اقدام، فرآیند تولید، توزیع و فروش در بازارهای منطقه‌ای نیز بر هم خواهد خورد و محصول نهایی با قیمتی بالاتر از نرخ تمام شده به‌دست مصرف‌کننده خواهد رسید.

● استراتژی شرکت فولاد ناب تبریز در حوزه صادرات چیست؟

در خصوص صادرات نیز به عنوان شرکت صادرکننده برتر، سال گذشته نزدیک به ۳۰ هزار تن صادرات به کشورهای همسایه داشته‌ایم. این شرکت با داشتن گواهینامه‌ها و استانداردهای مورد نیاز صادراتی، زیرساخت‌های لازم جهت تبدیل شدن به یک برند جهانی در صنعت فولاد را دارد و در این مسیر گام‌های مستحکمی برداشته است. به گونه‌ای که از سال ۱۳۹۰ به طور مستمر در امر صادرات فعال بوده و طی هفت سال اخیر، به طور مداوم به عنوان واحد نمونه صادراتی استان آذربایجان شرقی انتخاب شده است. درحال‌حاضر، شرکت ما حدود ۲۲درصد از صادرات مقاطع پروفیلی کشور را به خود اختصاص داده است. البته وضع عوارض صادراتی بر محصولات معدنی و فلزی در ابتدای امسال سبب شد نه تنها ما بلکه تمامی صادرکنندگان با افت صادرات مواجه شوند و این مسئله تاثیر بسزایی بر میزان صادرات واحدهای تولیدی داشت. این مسئله در حالی اتفاق افتاد که همزمان با تنش‌های ژئوپلیتیک در اروپا و جنگ روسیه و اوکراین، شرکت‌های فولادی می‌توانستند از این فرصت طلایی برای توسعه صادرات خود بهره گیرند که متاسفانه وضع عوارض صادراتی مانع تحقق این مهم شد.

● ارزیابی شما از شرایط بخش نورد فولادی در کشور چیست و این بخش با چه چالش‌هایی طی سال‌های اخیر مواجه بوده است؟

طی کمتر از دو دهه، در بخش نورد مقاطع طویل (شامل میلگرد، نبشی، ناودانی و تیرآهن) با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی ظرفیت اسمی تولید محصولات فولادی به حدود ۲۸ میلیون تن در سال افزایش یافت و در سال ۱۳۹۸ بیش از ۱۰ میلیون تن مقاطع طویل در ایران تولید شد. اگر ضریب بهره‌برداری نسبت تولید واقعی به ظرفیت تولید اسمی در نظر گرفته شود، در این صورت ضریب بهره‌برداری واحدهای نورد کشور ۳۱ درصد است. این عدد بسیار کمتر از ضریب بهره‌برداری ۶۵ تا ۷۰ درصد در بخش فولادسازی به شمار می‌آید. ضریب بهره‌برداری نشان‌دهنده وجود مشکلاتی در این بخش از صنعت فولاد است و بدون شک اگر موانعی در این زمینه وجود نداشت، این واحدها باید به میزان ۷۰ تا ۸۰ درصد از ظرفیت اسمی خود یعنی ۲۳ تا ۲۶میلیون تن در سال محصول تولید می‌کردند. برخی از معضلات نیز در این خصوص تاثیرگذار بوده‌اند. برای مثال، سرانه مصرف فولاد در کشور به صورت تدریجی کاهش یافته است. در همین حال طی سالیان اخیر صادرات فولاد میانی توسط فولادسازان صورت گرفته و در نهایت به ایجاد شکافی بزرگ بین عرضه و تقاضای شمش در بازار بورس منجر شده است. چالش دیگر صنعت فولاد، تغییرات مداوم قوانین و مقررات به ویژه در بخش صادرات این محصول به شمار می‌آید. ضمن اینکه افزایش هزینه‌های سربار تولید و رشد مداوم نرخ ارز نیز به عنوان چالش‌های این صنعت مطرح هستند. در کنار این مسائل، سرمایه در گردش مورد نیاز برای فعال نگه داشتن خط تولید به طور مداوم افزایش یافته که همین امر نیز به افزایش هزینه‌های مالی شرکت‌ها منجر شده است.

چالش دیگری که تقریبا بلای جان تولیدکنندگان شده است، رشد بی‌رویه نرخ مواد اولیه و به تبع آن، تامین سرمایه در گردش است. به طوری که با افزایش نرخ شمش فولادی، تامین سرمایه در گردش به معضل بزرگی برای واحدهای نورد تبدیل شده است. بدون‌شک با این اتفاق، در بسیاری از واحدها تامین سرمایه در گردش کافی دشوار یا غیرممکن بوده و به همین خاطر از میزان تولید کاسته خواهد شد. در همین حال، بخشی از سرمایه در گردش شرکت‌ها تحت عنوان استرداد مالیات بر ارزش‌افزوده در سازمان امور مالیاتی بلوکه می‌شود و تسویه این مطالبات گاه ۲سال یا بیشتر به طول می‌انجامد. رشد نرخ مواد اولیه و کاهش ارزش پولی در این مدت باعث می‌شود تا این سرمایه خارج از شرکت به تدریج ارزش ذاتی خود را از دست بدهد. به عنوان مثال، شرکتی که با مطالبات خود از سازمان امور مالیاتی در سال گذشته می‌توانست ۱۰ هزار تن شمش خریداری کند و چرخ کارخانه را به مدت یک ماه به حرکت درآورد، امسال می‌تواند با همان مبلغ کمتر از ۵ هزار تن شمش بخرد. از سوی دیگر، وابستگی شدید نرخ فولاد به دلار در داخل کشور یک پدیده عجیب و غیر قابل توجیه است. با اینکه تقریبا تمامی مواد اولیه زنجیره تامین فولاد شامل سنگ‌آهن، کنسانتره، گندله و آهن‌اسفنجی در داخل کشور تولید می‌شود اما نرخ پایه شمش داخلی بر اساس نرخ شمش صادراتی تعیین می‌شود. این شیوه قیمت‌گذاری به معنی تشویق فولادسازان به صادرات هرچه بیشتر شمش فولادی است. این اقدام نه تنها به منزله خام‌فروشی و صادرات محصولی با ارزش افزوده و ضریب اشتغال پایین است بلکه سرمایه‌گذارانی در کشورهای همسایه را تشویق به ایجاد واحدهای نورد می‌کند. در نتیجه، صادرات محصول نهایی از ایران به کشورهای همسایه به تدریج کاهش و صادرات بیلت و بلوم افزایش خواهد یافت. در حقیقت، محصولی که در ایران و با دست کارگر و مهندس ایرانی باید تولید شود و ده‌ها هزار شغل ایجاد کند، در آن طرف مرزها موجب رونق اقتصاد و اشتغال در کشورهای همسایه خواهد شد.

در حالت کلی هر یک از این عوامل یاد شده به نوبه خود نیازمند تشریح و تاویل هستند اما به طور خلاصه می‌توان گفت که به عنوان مثال، کاهش تدریجی مصرف سرانه فولاد به دلیل کاهش ساخت‌وساز و رکود در بخش مسکن رخ داده است که حدود ۵۰ درصد از تولیدات فولاد در این بخش مصرف می‌شود. هر چند که برخی از تولیدکنندگان طی سالیان اخیر توانستند بخشی از این کاهش مصرف را با افزایش صادرات جبران کنند اما در مقابل، حجم کاهش مصرف در بخش ساختمان بسیار بیشتر از آن است که بتوان با صادرات آن را جبران کرد.

● قطعی برق در تابستان امسال چه اثری بر تولید این شرکت داشته است؟

با قطعی برق در تابستان و زمستان و افت فشار گاز در زمستان، به طور عملی میزان تولید واحدهای فولادی حداقل ۳۰ درصد کاهش یافته است. علاوه‌بر این، با قطعی‌های مکرر، برنامه‌ریزی برای تولید و همچنین صادرات بسیار سخت انجام می‌شود. ضمن اینکه تداوم این روند، افزایش نرخ را در برداشت. شرکت فولاد ناب تبریز با مدیریت صحیح، سعی در حفظ نرخ در پایین‌ترین حد ممکن و تولید با کیفیت داشته است. در این رابطه با برنامه‌ریزی‌های لازم، سعی در کنترل اوضاع و بهبود شرایط داشتیم اما به هر حال، قطعی حامل‌های انرژی منجر به کاهش تولید شد.

● برنامه و اهداف شرکت فولاد ناب تبریز در آینده چیست؟

شرکت فولاد ناب تبریز در برنامه خود، تولید بر اساس سفارش بازار را قرار داده که تولید ناودانی شماره ۶ و ۲۰۰ و تولید نبشی شماره ۱۲۰ بخشی از این درخواست‌ها است. افزایش فروش در بورس کالای ایران و تقویت ارتباط با کشورهای همسایه جهت توسعه صادرات پایدار نیز از دیگر اهداف شرکت به شمار می‌رود.

قیمت‌گذاری در زنجیره فولاد اصولی نیست

یک عضو هیات‌مدیره انجمن نوردکاران ایران گفت: قیمت‌گذاری محصولات فولادی یا باید از ابتدا یا از انتهای زنجیره باشد و بر اساس شاخص‌های صادراتی نرخ کل زنجیره تعیین شود. احمد رضوی‌نیک در گفت‌وگو با فولادبان افزود: نوردکاران بارها نظرات خود را اعلام کرده‌اند و خواستار این هستند مکانیزم عرضه و تقاضا در بازار، نرخ مواد اولیه و محصولات فولادی را تعیین کند و دولت از قیمت‌گذاری، قیمت‌سازی و حباب‌سازی دست بردارد.

وی دامپینگ محصولات در بازارهای جهانی و تعیین نرخ در بازار داخلی را از علت‌های اصلی تعیین نرخ بیان کرد و ادامه داد: نرخ محصولات فولادی از طرف دولت، وزارت صمت و بورس کالا مدیریت و تعیین می‌شود و از طرف دیگر با دامپینگ محصولات نهایی و فولادی در بازارهای جهانی، عملا مکانیزم بازار از دست رفته و بازار به‌دست شرکت‌ها و واحدهایی مانند فولاد مبارکه سپرده شده است.

این فعال صنعتی تصریح کرد: قیمت‌ها باید براساس درصدی از قیمت‌های جهانی، مارجینی از تقسیم سود تعیین شود تا از این سود تمام زنجیره فولاد سود ببرند به عبارتی خواسته نوردکاران این است که قیمت‌گذاری یا از سنگ‌آهن شروع شود یا از محصولات نهایی و این در حالی است که درحال‌حاضر قیمت‌گذاری محصولات فولادی تولید داخل براساس شمش یعنی از میانه زنجیره می‌شود.

رضوی‌نیک با اشاره به تعیین نرخ محصولات فولادی از انتهای زنجیره فولاد گفت: اگر



تصمیم دولت یا وزارت صمت بر این باشد که نرخ محصولات نهایی تولید داخل را از میلگرد یا محصول نهایی تعیین کند باید ۱۰تا ۱۵درصد کمتر از قیمت‌های جهانی با توجه به تحریم‌های موجود بر بازار ایران نرخ میلگرد را لحاظ کند یعنی اگر نرخ میلگرد در بازارهای جهانی ۵۰۰ دلار است تولیدکننده ایرانی موظف است نرخ را ۴۶۰ دلار برای فروش تعیین کند.

وی افزود: با توجه به نرخ ریالی و لحاظ کردن هزینه تولید ۱۱ و نیم درصدی و در نظر گرفتن سود ۷ درصدی قانونگذار برای واحدهای تولیدی و درنهایت مارجین ۱۸ و نیم درصدی نرخ میلگرد به ریال تعیین می‌شود و با تعیین نرخ میلگرد می‌توان نرخ آهن‌اسفنجی، گندله، کنسانتره و سنگ‌آهن را نیز مشخص کرد.

این عضو هیات‌مدیره انجمن نوردکاران ایران با انتقاد از اینکه بیشترین سود زنجیره نصیب فولادسازان شمش می‌شود، ادامه داد: قیمت‌گذاری دولت در محصولات فولادی سبب شده بیشترین سودخالص یعنی ۳۷درصد به وسط زنجیره، در بالادستی ۱۷درصد و در پایین‌دستی فقط ۲ درصد سود تخصیص یابد.

رضوی‌نیک، بهره‌مندی میانه زنجیره از بیشترین سود خالص زنجیره را موجب کاهش تولید محصولات داخلی بیان و تصریح کرد: سود میانه زنجیره همچنین موجب شده است تفاوت مارجین سود میلگرد و شمش از ۱۸و نیم درصد به ۹درصد برسد درحالیکه هزینه تولید ما بیش از ۱۰درصد است و بیشتر واحدها برای تولید محصولات فولادی خود زیان می‌بینند و به همین علت درحال‌حاضر ظرفیت تولید ۳۷ میلیون تنی تولید فولاد کشور به ۱۶ میلیون تن و ظرفیت خالی تولید به علت زیان‌ها و خسارت‌ها به ۲۰میلیون تن رسیده است.

روزگار معدن

معدن

۳ یکشنبه
۱۷ مهر ۱۴۰۱
۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
۹ اکتبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۳۳

روی خط خبر

مهلت واردات ماشین‌آلات و تجهیزات تولید تمدید شد



ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، شرکت‌های دولتی، سازمان امور مالیاتی و وزارت صمت را موظف کرد به منظور حمایت از تامین مالی سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی کشور، ابزارهای تامین مالی زنجیره‌ای از قبیل اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) و برات الکترونیکی را بپذیرند.

به گزارش ایسنا، ستاد هماهنگی اقتصادی دولت به منظور حمایت از تولید داخلی، مهلت تعیین شده برای واردات ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی را تمدید کرد.

همچنین بر اساس مصوبه دیگر این ستاد، به منظور حمایت از تامین مالی سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی کشور، قرار شد شرکت‌های دولتی و نیز سازمان امور مالیاتی و وزارت صمت ابزارهای تامین مالی زنجیره‌ای از قبیل اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) و برات الکترونیکی را بپذیرند.

وزارت امور اقتصادی و دارایی در این نشست گزارشی از اقدامات انجام شده در راستای اجرای نقشه راه رشد غیرتورمی فقرزدا را ارائه کرد.

جهت‌دهی برنامه‌های کلان کشور به سمت ایجاد رشد پایدار غیرتورمی از طریق طرح‌های پیشران و هم‌افزایی دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی کشور از جمله اهداف اجرای این نقشه راه است.

تجلیل از آتش‌نشانان گهرزمین

با حضور مدیرعامل، محمدرضا خضری‌پور عضو هیات‌مدیره و معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی و سیدشجاع‌الدین گلسرخی مدیر HSEE گهرزمین و جمعی از پرسنل آتش‌نشانی به مناسبت روز آتش‌نشان از نیروهای آتش‌نشان این شرکت تجلیل به عمل آمد.

به گزارش روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شرکت سنگ‌آهن گهرزمین، در این مراسم مدیرعامل گهرزمین ضمن قدردانی از زحمات آتش نشانان عنوان کرد؛ آموزش در زمینه اطفا حریق در بین همه پرسنل اهمیت دارد و باید به آن توجه کرد.

در ادامه این مراسم عضو هیات‌مدیره و معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی گهرزمین نیز ضمن تبریک این روز به آتش‌نشانان خاطرنشان کرد؛ هرجایی حریقی اتفاق می‌افتد این دلاوران حضور دارند.

شایان ذکر است؛ در پایان این مراسم از آتش‌نشانان گهرزمین با اهدا گل و هدیه تجلیل شد.

افزایش ۱۲ درصدی تولید کنسانتره مجتمع فسفات اسفوردی

تولید کنسانتره مجتمع فسفات اسفوردی طی ۵ ماهه نخست امسال، ۱۲ درصد افزایش یافت.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، مجتمع فسفات اسفوردی از ابتدای فروردین تا پایان مرداد، ۲۶هزار و ۷۶۲ تن کنسانتره تولید کرد. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۲۳ هزار و ۹۲۳تن بود. میزان تولید نیز نسبت به برنامه (۲۴هزار و ۱۵۰تن)، ۱۱ درصد رشد نشان می‌دهد.

همچنین مجتمع فسفات اسفوردی طی ۵ ماهه نخست امسال، ۱۱۵ هزار و ۱۱۵ تن ماده معدنی استخراج و حدود ۴ هزار و ۳۲۱ تن محصول به شرکت‌ها ارسال کرد.

میزان تولید کنسانتره فسفات در ماه مرداد، ۵هزار و ۴۳۱ تن بود که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته (۵ هزار و ۱۵۰ تن)، ۵ درصد رشد نشان می‌دهد.

گفت‌وگوی «روزگارمعدن» درباره اهمیت آموزش در بخش معدن

آموزش، مولد سرمایه است



عکس: روزگار معدن

گیتا جاودانی

انوشیروان دلیریان، دانش‌آموخته رشته استخراج معدن و فعال و محقق حوزه معدن و صنایع معدنی است. «روزگارمعدن» در گفت‌وگو با این فعال معدنی به موضوع آموزش در بخش معدن پرداخته است. وی سخنان خود را بااشاره به مزیت‌های حوزه آموزش در کشور آغاز کرد و گفت: «ما در زمینه فرهنگ‌سازی در بخش معدن امتیاز ویژه‌ای داریم، زیرا این حوزه صنعتی ریشه‌ای تاریخی در کشور ما دارد.

علاوه بر این، در زمینه سخت‌افزاری هم امکانات قابل‌توجهی داریم که به‌علت معدن‌خیز بودن، گستردگی و وسعت کشور، تنوع مواد معدنی و ساختارهای زمین‌شناسی است. از نظر کمیت منابع انسانی هم شرایط قابل‌قبولی داریم که این مجموعه می‌تواند زمینه‌ای برای پیشبرد اهداف و فرآیندهای معدنی و تسریع آموزش معدنکاران و بخش معدن باشد، اما نقطه ضعف هم کم نیست...».



ادامه این گفت‌وگو را بخوانید.

◉ آموزش و اهمیت آن در حوزه معدن چقدر است؟

پیش از بررسی موضوع آموزش در حوزه معدن و چالش‌های مرتبط با آن لازم است، مقدمه‌ای در زمینه اهمیت آموزش گفته شود. اگر بخواهیم تعریفی جامع و کلان داشته باشیم، بدانیم که آموزش بزرگ‌ترین دستاورد بشر برای حفظ بقا و توسعه دستاوردهای خود از روز اول تاکنون بوده است. در دنیای مدرن امروزی این تعریف بسیار گسترده‌تر شده و ابعاد گوناگونی به خود گرفته است، به‌طوری که بیشتر کشورها به‌ویژه کشورهای پیشرفته برای حفظ قدرت سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، صنعتی، فرهنگی و حتی نظامی خود به آموزش منابع انسانی، بیش از پیش توجه و روی آن سرمایه‌گذاری می‌کنند. روشن است که معدن هم به‌عنوان بخشی از اقتصاد کشور از این امر کلی مستثنا نیست. بدون شک آموزش می‌تواند تاثیر مثبت و فزاینده‌ای روی افزایش بهره‌وری، حفظ امنیت کارکنان، پرسنل و حتی سودآوری و درآمد این بخش داشته باشد. پس با این مقدمه کوتاه می‌توان به این نتیجه رسید که باید به موضوع آموزش با دید سرمایه‌گذاری نگاه کرد نه هزینه. توجه به آموزش با نگاه سرمایه‌گذاری و تلاش برای هزینه در این بخش یکی از مسائلی است که در کشورهای در حال توسعه کمتر موردتوجه قرار می‌گیرد. در بخش معدن ما هم، نشانه‌هایی از این طرز تفکر به‌چشم می‌خورد و به آموزش به چشم فعالیتی هزینه‌بر نگاه می‌کنند، نه سرمایه‌ای.

◉ نقاط قوت سیستم آموزشی فعلی ما چیست؟

برای پاسخ به این سوال باید اول ببینیم یک سیستم آموزشی به چه ارکانی نیاز دارد. به‌عقیده من، آموزش در بخش معدن به ۴ رکن اصلی و اساسی نیاز دارد که عبارتند از: فرهنگ‌سازی، برخورداری از ابزار و ظرفیت‌های موردنیاز برای آموزش، منابع انسانی موجود و دانش روزآمد. به‌اعتقاد من، باید اول نقاط قوت و ضعف‌مان را در این ۴ رکن بشناسیم و بعد آن را مورد بحث و بررسی قرار دهیم. اگر بخواهیم از بررسی نقاط قوت شروع کنیم؛ مردم ما از نظر فرهنگی با معدن و معدنکاری غریبه نیستند و این یک حسن تاریخی است، البته ممکن است معدنکاری در طول تاریخ دستخوش فراز و فرودهایی شده باشد، اما این فعالیت در کشور ما سابقه‌ای حداقل ۵ هزار ساله دارد.

از معدن فیروزه نیشابور بگیریم تا معدن طالمسی، مسکنی، نخلک در ایران مرکزی و زرشوران در غرب کشور که نمونه‌هایی مانند این بسیار است. پس یکی از ارکان مهم، موضوع فرهنگ‌سازی است که در کشور ما به‌واسطه پیشینه تاریخی وجود دارد و فقط نیاز به پرورش آن احساس می‌شود.

یکی دیگر از بخش‌هایی که باید بر آن تاکید شود، دسترسی به ابزار و امکانات موردنیاز است. به این بخش می‌توان هم به‌عنوان نقطه قوت اشاره کرد و هم به‌عنوان نقطه ضعف، زیرا ما به‌واسطه برخی فرآیندها که به‌شکل ذاتی در کشور وجود دارد، از نقاط قوتی برخوردار هستیم، اما در بخشی دیگر از فرآیندها، مشکلات و نقایصی داریم که می‌تواند نقطه ضعف‌مان به‌شمار بیاید.

باتوجه به اینکه عمده‌ترین بخش آموزشی در حوزه معدن سروکار داشتن با مسائل طبیعی، زمین و ساختارهای آن است، پس می‌توانیم ادعا کنیم در این بخش امتیازات فراوانی داریم، زیرا کشور ما معدن‌خیز است.

ایران در کمربند معدنی جهان قرار گرفته و طبق اعلام سازمان‌های معتبر جهانی جزو یکی از ۵ منطقه معدنی به‌شمار می‌رود و بنابراین مزیت نسبی معدنی شدن دارد. از طرف دیگر، ایران کشوری پهناور است که ساختار زمین‌شناسی و مواد معدنی آن تنوع بسیاری دارد و این موضوع هم نقطه قوتی در امر آموزش تجربی و عملیاتی نیروی انسانی است.

مزیت بعدی ما، برخورداری از نیروی انسانی است. لازم است بدانیم کشور ما در امر پرورش و آموزش نیروی متخصص معدنی قدمتی ۱۷۰ ساله دارد. در سال ۱۲۳۰ و زمانی که امیرکبیر فرمان تاسیس دارالفنون را صادر کرد، رشته معدن‌شناسی یکی از رشته‌های اولیه این مدرسه بود و با ۵ دانش‌آموز کار خود را شروع کرد.

سپس از بدو تاسیس دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۳، رشته معدن و زمین‌شناسی که یکی از زمینه‌های تحصیلی دکتر حسابی هم بود، فعالیت خود را با پذیرش دانشجو آغاز کرد.

جلوتر که می‌آییم، از اواخر دهه ۷۰، در زمینه آموزش و پرورش نیروی متخصص معدنی چه در مقطع کاردانی و چه در مقطع کارشناسی، رشد فزاینده‌ای داشتیم و دانشگاه‌های دولتی و آزاد این وظیفه را برعهده گرفته بودند. در دهه‌های بعد این آموزش و پرورش به تحصیلات تکمیلی یعنی کارشناسی ارشد و دکتری هم تسری پیدا کرد، به این ترتیب، ایران در فراوانی منابع انسانی هم دست بالا را دارد.

◉ باتوجه به نقاط قوت یادشده، نقاط ضعف این سیستم از نظر شما چیست؟

نقطه ضعف ما در رکن چهارم یعنی پژوهش‌محور نبودن دانش است، البته ممکن است در بعضی موارد امتیازاتی وجود داشته باشد، اما برآیند بخش دانش معدنی کشور ما دچار ضعف و نقصان است. دانش، اطلاعات کاربردی و سازماندهی‌شده‌ای است که برای حل یک مسئله استفاده می‌شود. نخستین ضعف ما این است که نظام آموزشی ما پژوهش‌محور نیست، یعنی داده‌های کاربردی و سازماندهی‌شده‌ای که ما در اختیار منابع انسانی اعم از متخصص، تکنسین، کارگر و سایر افراد درگیر در این بخش قرار می‌دهیم، در حد نیاز و توقع بخش معدن نیست و خیلی به کار حل مسائل این بخش نمی‌آید. پس این نظام دچار نقص در حوزه پژوهش است و مهارت‌محور و صنعت‌محور هم نیست، یعنی توقعی که بخش صنعت از حوزه آموزش و دانشگاه دارد، در مرحله تربیت نیروی متخصص لحاظ نمی‌شود و از سوی دیگر آن چیزهایی که مراکز آموزشی به دانشجویان ارائه می‌دهند، کاربردی نیست.

موضوع بعدی این است که نظام آموزشی ما منسجم و هدفمند نیست و نمی‌دانیم چه دانشی موردنیاز کدام گروه است، یعنی اگر بخواهیم بخش معدن را به معدندار، متخصصان این حوزه، کارگران و مصرف‌کنندگان مواد معدنی تفکیک کنیم، هنوز نمی‌دانیم چه اطلاعاتی برای چه قشری نیاز است و در اصل دانش حوزه معدن را تفکیک و دسته‌بندی نکرده‌ایم.

مورد بعدی این است که نظام آموزشی ما هنوز سنتی است و بیش از ۷۰ سال است که بدون تغییر و بروزرسانی ارائه می‌شود، در حقیقت این دانش باتوجه به پیشرفت و شرایط، روزآمد نشده است. ما در حال گذار از معدنکاری سنتی به معدنکاری نوین هستیم که این شیوه بسیار حساس و شکننده است. اگر درست پیش برویم، به‌طورحتم نتایج آن را در شرایط پیش‌رو خواهیم دید، اما اگر سهل‌انگاری کنیم، آسیبی به‌مراتب بیشتر از معدنکاری سنتی به این بخش وارد خواهد شد، بنابراین این موضوع، هم نقطه ضعف به‌شمار می‌رود و هم نوعی تهدید.

مشکل دیگر سیستم آموزشی ما برمی‌گردد به تحریم‌هایی که کشور ما با آن دست و پنجه نرم می‌کند و به‌تبع آن، ارتباط رودرروی متخصصان کشورهای صاحب معدن با متخصصان کشور ما قطع شده است.

البته باید به این نکته هم اشاره شود که در سال‌های اخیر بسیاری از متخصصان کشور ما که سرمایه ملی به‌شمار می‌رفتند، تن به مهاجرت داده‌اند و از کشور خارج شده‌اند. اما از دل این تهدید، فرصتی هم برای کشور ایجاد شده است، زیرا به‌واسطه جریان آزاد اطلاعات در دنیای امروز، مرزهای فیزیکی و جغرافیایی در عمل از بین رفته‌اند، البته داستان مهاجرت می‌تواند مزیتی نیز برای ما به‌شمار رود. در این صورت، نیروهای متخصص مهاجر می‌توانند با استفاده از روش‌های نوین ارتباطی، محدودیت‌های انتقال دانش را از بین ببرند و کشور را از حالت ایزوله بودن خارج کنند و با این ترفند، تا حدودی این عقب‌ماندگی جبران شود که این فرآیند تا امروز تا حدودی اجرایی شده است.

با این همه، محدودیت‌های تحریم تاثیر خود را در زمینه تامین سخت‌افزارهای آموزشی علم نوین معدنکاری نشان داده است. وقتی سخت‌افزارهای مناسب در گرایش‌های اکتشاف، فرآوری و آزمایشگاهی نداشته باشیم، امکان پیشرفت چندانی در زمینه آموزش و پرورش نیروی متخصص نخواهیم داشت.

بنابراین نبود ارتباط هدفمند با کشورهای صاحب سبک معدنکاری، یکی از نقاط ضعف جدی سیستم آموزشی حال حاضر ما است.

◉ برنامه‌ریزی آموزشی برای آینده نیازمند توجه به چه ویژگی‌هایی است؟

باید این موضوع را به‌شکل کلان بررسی کرد، زیرا برنامه‌ریزی آموزشی زیرمجموعه‌ای از موضوع «مدل آموزشی» است. به‌عقیده من، در بخش معدن باید پیش از هر کاری یک مدل آموزشی تعریف شود که پاسخگوی موارد زیر باشد: رهبری آموزش و توسعه بخش معدن و صنایع معدنی به‌صورت مشخص برعهده کیست، فرهنگ یادگیری چگونه باید باشد، استراتژی بخش معدن و نهاد مسئول آموزش چیست، فرآیند آموزش و شناسایی نیازها چگونه تعریف می‌شود. از این مرحله به بعد می‌توان برنامه‌ریزی آموزشی انجام داد. مدیریت اجرا و مشخص کردن نهاد مجری و نظارت بر اجرای ارزیابی افراد آموزش‌دیده برعهده چه نهادی است و در نهایت بررسی نتایج عملکردی و کلیدی آموزش و یادگیری چگونه است؟

خلاصه اینکه برای داشتن برنامه‌ریزی آموزشی باید مدل مدونی تعریف شده و براساس پارامترهای آن پیش برویم تا بتوانیم نظام آموزشی کارآمدی داشته باشیم.

◉ آیا فارغ‌التحصیلان دانشگاهی باید دوره‌های مهارت‌آموزی بگذرانند؟

گذراندن دوره‌های مهارت‌آموزی جزو لاینفک این رشته است. رشته معدن و فارغ‌التحصیلان این رشته، به‌طبع باید بدانند که معدنکاری و دانش معدنی تخصصی چندوجهی است.

بخش مهندسی با داشتن زمینه و پایه ریاضی پرورش داده و زمین‌شناسی و شناخت ساختارهای موجود در زمین با علوم پایه تقویت می‌شود و بخش عملیاتی و اجرایی نیز با علوم تجربی پیش می‌رود.

اهمیت مهارت تجربی در معدنکاری آنقدر است که بازه اعمال ضرایب بسیاری از فرمول‌های ریاضی بین ۱۰ تا ۲۰ واحد در نظر گرفته شده و این خود به‌تنهایی نشان‌دهنده نقش و اهمیت تجربه است، بنابراین اگر فردی از نظر دانش و تخصص حتی دایره‌المعارف معدنی هم باشد، از مهارت‌آموزی بی‌نیاز نیست. به‌عبارت دیگر، کسی که نتواند دانش خود را به مرحله اجرا برساند، چیزی جز عالم بی‌عمل نیست.

◉ چه نهادی متولی برگزاری این دوره‌ها است؟

همان‌طور که گفته شد، آموزش‌ها باید به‌طورکامل هدفمند باشد، یعنی باید به‌روشنی دانست که لازم است چه دانشی به چه گروه و دسته‌ای ارائه شود. در بعد کلان، متولی راهبری و سیاست‌گذاری آموزشی معدن وزارت صمت است که از طریق سازمان توسعه و نوسازی (ایمیدرو) این رسالت را به‌انجام می‌رساند، اما اگر دسته‌بندی‌ها را جزئی‌تر کنیم، نهادهای دیگری هم در این زمینه دخیل هستند.

در زمینه آموزش و پرورش متخصصان معدنی، این وظیفه برعهده نظام مهندسی معدن است. بخش خصوصی هم با تفکیک معدنداران و سرمایه‌گذران بخش خصوصی و متخصصان، می‌تواند از طریق خانه معدن ایران یا اتاق بازرگانی مسئولیت فرهنگ‌سازی و آموزش و پرورش نیروها و پرسنل خود را به‌انجام برساند.

ایمیدرو باید گستره عملیات خود را بیشتر کند و همان‌طور که بخش کارگری معادن تحت‌پوشش خود را پشتیبانی می‌کند، باید تشکیلات معدنی بخش خصوصی را هم موردحمایت قرار دهد. یکی از مهم‌ترین اقدامات ایجاد فرهنگ یادگیری و آموزش در بخش خصوصی است. به‌عبارت دیگر، باید هم معدندار و هم پرسنل درگیر در معادن بخش خصوصی ضرورت و اهمیت آموزش را دریابند و بدانند از این طریق می‌توانند هم ارتقای شخصی و هم شغلی پیدا کنند و این نگرش مسموم و آسیب‌زا که آموزش را نوعی هزینه می‌دانند، برطرف شود.

> آموزش نیروی متخصص معدنی قدمتی ۱۷۰ ساله دارد. در سال ۱۲۳۰ و زمانی که امیرکبیر فرمان تاسیس دارالفنون را صادر کرد، رشته معدن‌شناسی یکی از رشته‌های اولیه این مدرسه بود و با ۵ دانش‌آموز کار خود را شروع کرد

استحصال معدن نباید باعث آلودگی محیط‌زیست شود



فرماندار بهار با بیان اینکه در عین حفظ تولید باید به مردم روستای باباعلی کمک کنیم گفت: با استحصال معدن نباید محیط‌زیست آلوده شود.

به گزارش فارس، روحاله نباتی در جلسه بررسی مشکلات معدن روستای باباعلی با حضور فرماندار بهار، مدیرکل محیط‌زیست استان و مسئولان ذیربط شهرستانی استحصال معدن را موضوعی مهم دانست و اظهار کرد: دستگاه‌های ذیربط باید همکاری کنند موادی که زیرزمین وجود دارد استحصال شود چراکه استحصال مواد موجود در معدن به پیشرفت کشور کمک خواهد کرد.

وی با بیان اینکه اگر موادی امثال آهن، فلزات و مواد معدنی را نداشته باشیم باید ملتمس کشورهای دیگر شویم چه بسا فی الحال هم در این زمینه تا حدودی محتاجیم تاکید کرد: در کنار کمک به استحصال معدن باید چند نکته دیگر را نیز در نظر داشته باشیم که عمده‌ترین آن در معرض تهدید نبودن منابع طبیعی است چه بسا در سطح جهان نیز قرار به همین منوال است و با استحصال معدن، سنگ یا کوهی دچار تخریب نمی‌شود.

فرماندار شهرستان بهار محیط‌زیست را دومین مورد پراهمیت در بحث استحصال برشمرد و گفت: با استحصال معدن نباید محیط‌زیست آلوده شود؛ همان‌طور که در سطح جهان با استحصال معدن، محیط‌زیست آلوده نمی‌شود ما نیز باید سعی کنیم به محیط‌زیست خطری وارد نشود و این موضوع باید به عوامل معدن تاکید شود و نظارت‌ها نیز برای همین امر است.

وی، آرامش و آسایش مردم را اولویت‌ترین نکته دانست و تاکید کرد: وظیفه ما نظارت بر عدم آلودگی آب، خاک، هوا و محیط‌زیست انسانی است و در همین راستا نباید مردم آزرده خاطر شوند. نباتی برای پیشبرد هر چه بهتر این امر و قرائت گزارش محیط‌زیست و همچنین نظر کارشناسی مقرر کرد در جلسه بعدی مدیرعامل معدن، شورا و دهیار این روستا، منابع طبیعی، میراث فرهنگی و دیگر مسئولان مرتبط حضور داشته باشند. وی، تعطیلی معدن‌ها را غیر ممکن دانست و تاکید کرد: در اینکه به مردم روستای باباعلی کمک کنیم شکی نیست اما باید در نظر داشته باشیم که تعطیلی معدن‌ها به علت مزایای کشوری آن ممکن نیست و با قاعده و قانون این امر انجام پذیر است.فرماندار شهرستان بهار بیان کرد: در بهینه‌ترین حالت، مردم و محیط‌زیست نباید آسیب ببینند و در عین حال به استخراج معدن ادامه دهیم؛ این حرکت دغدغه‌ای است که سال‌هاست انجام نگرفته و به تعویق انداخته شده اما در نظر داریم که این مشکل را رفع کنیم.

وی در ادامه خواستار کشف راهکار از جانب مسئولان مرتبط شهرستانی شد و عنوان کرد: در عین حفظ تولید باید به مردم روستای باباعلی کمک کنیم.

نباتی گفت: معدن در قبال روستا از مسئولیت اجتماعی برخوردار است و باتوجه به درآمدش باید هزینه کند و انتظار می‌رود با احداث ورزشگاه، زمین چمن و یا پروژه‌های درخور برای این روستا مسئولیت اجتماعی خود را به ثمر نشاند.

نقش معادن در اقتصاد پررنگ می‌شود؟



مدیرعامل فولاد سنگان گفت: پهنه‌های اکتشافی و مشخص شدن حدود آنها سرمایه‌های بالقوه‌ای هستند که معطل مانده‌اند و راه‌اندازی و سرمایه‌گذاری آنها موجب افزایش اشتغال، درآمد و تامین مواد اولیه واحدهای تولیدکننده در صنعت فولاد خواهد شد. علی امرایی در گفت‌وگو با فولادبان درباره مزایده معادن و پهنه‌های معدنی در آینده نزدیک افزود: مزایده معادن اقدام خوبی به شمار می‌رود زیرا معادن موجود در کشور ظرفیت‌های بالقوه‌ای هستند که کشور را از اقتصاد تک محصولی نفت نجات خواهد داد. وی با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب درباره جایگزینی معادن به جای نفت و رهایی از اقتصاد تک محصولی توضیح داد: زمانی که معدن جایگزین نفت شود ما به سمت اقتصادی خواهیم رفت که معدن نقش بیشتری در اقتصاد خواهد داشت.فعال‌سازی معادن هم مواد اولیه بسیاری از واحدهای تولیدی را تامین خواهد کرد و هم بسیاری از واحدهای تولیدی را از واردات مواد اولیه بی‌نیاز خواهد کرد. وی تعیین نرخ پهنه‌های معدنی را براساس کارشناسی، حجم ذخیره و عیارمحصول و کالا دانست و گفت: نرخ هایی که در بازارها تعیین و برآورد می‌شود نرخ معدن به صورت خام است اما در کنار نرخ پهنه‌های معدنی، بخش اعظم هزینه‌های معدنی و جانبی راه دسترسی به معادن، زیرساخت، اکتشافات تکمیلی و استخراج آن باز می‌گردد که بسیار پرهزینه و گران است. این فعال معدنی همچنین با اشاره به هزینه‌های دیگر راه‌اندازی معادن افزود: تامین آب و برق و راه‌های دسترسی به خطوط اصلی جاده‌ای و حمل‌ونقل، انشعابات، استخراج و اکتشاف ازجمله هزینه‌هایی است که اغلب شرکت‌کنندگان در مزایده از شرایط این هزینه‌ها اطلاع دارند.

روی خط خبر

منتظر ارزانی فولاد نباشید



یک فعال حوزه آهن و فولاد می‌گوید نرخ محصولات این بازار دیگر کاهش نمی‌یابد زیرا تولیدکنندگان فولادی، سعی بر هماهنگی نرخ محصول تولیدی با نرخ ارز را دارند.

محمد آزاد در گفت‌وگو با فولادبان درباره تاثیر افزایش فعلی نرخ دلار بر نوسانات نرخ محصولات فولادی در بازار آهن بیان کرد: زمانی که نرخ ارز در کشور دچار نوسان می‌شود نرخ محصولات تغییر می‌کند و تولیدکنندگان به این رویکرد که هزینه تمام شده محصولاتشان افزایش یافته نرخ محصول نهایی را با نرخ جدید ارز تطبیق می‌دهند، از این رو افزایش ۴ تا ۵ درصدی محصولات فولادی ناشی از نوسانات نرخ ارز است.

وی در مورد روند قیمتی بازار آهن در آینده نیز پیش‌بینی کرد: با توجه به اتفاقاتی که در بازار آهن افتاده انتظار کاهش نرخ غیر منطقی است و روند به گونه‌ای پیش می‌رود که با شیب ملایم گرانی اتفاق می‌افتد.

این فعال حوزه آهن و فولاد اظهارکرد: البته باید توجه داشت که این افزایش قیمتی به میزانی نرسد که مانع از صادرات این محصولات شود؛ در غیر این صورت، تولیدکنندگان با ضرر مواجه می‌شوند.

پیشرفت ۳۰ درصدی فاز ۴ «سیمان دورود»

نماینده مردم دورود و ازنا در مجلس شورای اسلامی گفت: در دو سال اخیر تلاش کردیم



و بخشی از پروژه فاز ۴ کارخانه سیمان شامل ساختمان‌ها و ابنیه ساخته شدند و کار ۲۰ تا ۳۰ درصد پیشرفت دارد.

به گزارش ایراسین، حسین گودرزی اظهار کرد: پروژه فاز ۴ کارخانه سیمان یکی از پروژه‌های بسیار زمان‌مندشهرستان است که بعد از فنس کشی و تعیین محل سال‌های سال بدون تغییر مانده بود.

وی ادامه داد: در دو سال اخیر تلاش کردیم و بخشی از این پروژه ساختمان‌ها و ابنیه ساخته شدند و کار ۲۰ تا ۳۰ درصد پیشرفت دارد.

نماینده مردم دورود و ازنا در مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: اخیرا بانک رفاه کارگران متعهد شده که ۲۰۰ میلیارد وام به این پروژه بدهد، در حال تکمیل پرونده هستند.

گودرزی بیان کرد: متأسفانه بانک رفاه کارگران لرستان همکاری لازم را نداشته و پرونده را علی‌الرغم تأکید مدیرعامل بانک رفاه کارگران کشور به تهران ارسال نکرده است، که جای گله دارد.

وی افزود: با وجود جلسات و تاکیدات متعدد معاون اقتصادی استاندار و بنده متاسفانه هنوز پرونده سیمان دورود به تهران ارسال نشده است.

نماینده مردم دورود و ازنا در مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: پیمانکار ساخت فاز خط تولید نیز انتخاب شده و در حال ورود به کار است که ظرف هفته‌های آینده کار ساخت این فاز نیز شروع خواهد شد.

گودرزی تصریح کرد: امیدواریم در دوره ۱۸ماهه که قول دادند کار راه‌اندازی شود.

مدیرعامل فولاد مبارکه:

میدان اصلی جهاد، اقتصادی است

گروه معدن

مدیرعامل فولاد مبارکه گفت: جهاد کبیر جهادی است که رهبر معظم انقلاب از آن به‌عنوان جهاد اقتصادی و جهاد تبیین یاد می‌کنند. امروز تمرکز اصلی دشمن بر روی مسئله اقتصاد است و میدان اصلی جهاد، جهاد اقتصادی است.

به گزارش ایراسین، هم‌زمان با هفته دفاع مقدس یادواره ۲۵ شهید والامقام فولاد مبارکه، با حضور محمدیاسر طیب‌نیا مدیرعامل و جمعی از معاونان و مدیران این شرکت، حجت‌الاسلام سیدمهدی موسوی امام‌جمعه شهرستان مبارکه، پروین صالحی، نماینده مردم شهرستان مبارکه در مجلس شورای اسلامی، علیرضا حسینی فرماندار شهرستان مبارکه، سردار محمد هاشمی‌پور فرمانده لشکر ۱۴ امام حسین (علیه‌السلام)، احمدرضا صفری رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران شهرستان مبارکه، فضل‌اله بهرامی فرمانده ناحیه مقاومت بسیج شهرستان مبارکه و جمعی از خانواده‌های معظم شهدای فولاد مبارکه در سالن مرکز تحقیقات این شرکت برگزار شد.

محمدیاسر طیب‌نیا، در این یادواره، ضمن تبریک به مناسبت حلول ماه ربیع‌الاول، یاد و خاطره شهدای ۸ سال دفاع مقدس را گرامی داشت و گفت: از خداوند متعال می‌خواهیم که به ما توفیق دهد تا ادامه‌دهندگان راه شهدا باشیم.

وی با بیان اینکه در مفهوم جهاد، جهاد اصغر، جهاد کبیر و جهاد اکبر تبیین شده است، افزود: دفاع مقدس ما و حضور نظامی در مقابل دشمن جهاد اصغر نام دارد و علتش این است که در این نوع جهاد، دشمن در مقابل ما قرار دارد و خودش را نشان می‌دهد؛ مردم ایران اسلامی هرجا که پای این نوع جهاد در میان بود، نشان دادند که می‌توانند دشمن را ناکام بگذارند و همین امر نیز محقق شد.

▣ مردم با تمام قدرت مقاومت کردند

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با اشاره به ناامیدی دشمنان جمهوری اسلامی از حمله نظامی به کشورمان خاطرنشان کرد: دشمنان تجربه کرده‌اند که هرجا با تمام قوا و به هر صورتی که در عرصه حمله نظامی حاضر شده‌اند، مردم با تمام قدرت در برابر آنها ایستادگی و مقاومت کرده‌اند.

وی با بیان اینکه جهاد اکبر عبارت است از مبارزه با نفس و شیطان، خاطرنشان کرد: در عرصه جهاد اکبر، دشمن دیده نمی‌شود و دسیسه‌های او برای ما آشکار نیست؛ اگر کسی بخواهد در دیگر عرصه‌های جهاد موفق باشد، باید در حوزه جهاد اکبر کوشا باشد، همان‌طور که بیشتر جهادگران ما در دوران دفاع مقدس، در عرصه جهاد اکبر نیز پیشتاز بوده‌اند.

طیب‌نیا با بیان اینکه فضایی که امروز با آن مواجه هستیم، نیازمند جهاد کبیر است، تصریح کرد: جهاد کبیر جهادی است که رهبر معظم انقلاب از آن به‌عنوان جهاد اقتصادی و جهاد تبیین یاد می‌کنند. امروز تمرکز اصلی دشمن بر روی مسئله اقتصاد است و میدان اصلی جهاد، جهاد اقتصادی است.

وی ادامه داد: رهبر معظم انقلاب اسلامی، در نام‌گذاری سال‌ها بر اهمیت اقتصاد، تولید و اشتغال تأکید دارند؛ مواردی که به عرصه اقتصادی مربوط می‌شوند و این امر نشان‌دهنده تیزبینی و دشمن‌شناسی مقام معظم رهبری است؛ بنابراین می‌طلبد که آحاد ملت همه در این عرصه به میدان بیایند.

▣ تبدیل تهدید به فرصت

مدیرعامل فولاد مبارکه تاکید کرد: امروز هدف اصلی دشمنان قرار دادن مردم در مقابل نظام مقدس جمهوری اسلامی با حربه اقتصادی است؛ طی دهه اخیر دشمنان با اعمال سنگین‌ترین تحریم‌ها علیه کشورمان فعالیت کرده‌اند و برای بخش صنعت موانعی زیادی ایجاد کرده‌اند.

وی ابرازکرد: همان‌طور که دفاع مقدس موجب شد ما در عرصه نظامی به خودکفایی برسیم و امروز به یک قدرت نظامی منطقه‌ای و جهانی مبدل شویم، تحریم‌ها و موانع اقتصادی نیز ما را به یک قدرت اقتصادی در جهان تبدیل خواهد کرد.

▣ میلیون‌ها دلار صرفه‌جویی

طیب‌نیا بیان کرد: از کوچک‌ترین تا بزرگ‌ترین قطعات و تجهیزات فولاد مبارکه طی ۳ دهه گذشته از طریق واردات تامین می‌شد؛ اما امروز پس از اعمال تحریم‌ها و با اعتماد به جوانان این مرزوبوم، شاهد خودکفایی در تأمین بالای ۹۰درصد از قطعات و تجهیزات این شرکت هستیم.

وی با اشاره به بومی‌سازی تجهیزات جدید در خط تولید فولاد مبارکه گفت: صاحبان تکنولوژی پیش از این، برای نصب چنین تجهیزاتی، با اعزام کارشناسان خود هفته‌ها خط تولید ما را متوقف می‌کردند و باید میلیون‌ها دلار به آنان پرداخت می‌کردیم؛ این در حالی است که امروز این تجهیزات به‌دست جوانان، از طریق دانش بومی، بدون توقف خط تولید و با کمترین هزینه نصب و راه‌اندازی می‌شوند و این امر مایه مباهات صنعت کشور است.

▣ اهمیت دشمن‌شناسی در عرصه اقتصاد

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با بیان اینکه دشمن درصدد آدرس غلط دادن به مردم است، عنوان کرد: برخی در داخل کشور به‌صورت ندانسته و از روی ناآگاهی به این امر دامن می‌زنند و متوجه نیستند دشمن در چه مسیری گام برمی‌دارد که این نشان از فقدان بصیرت است.

وی اضافه کرد: در عرصه جهاد تبیین و جهاد اقتصادی، همچون دوران دفاع مقدس، باید دشمن را خوب بشناسیم و متوجه حرکت‌هایش باشیم. باید کارها را با تدبیر و برنامه‌ریزی به مردم بسپاریم؛ چراکه هرجا که به مردم اعتماد کردیم، موفق بوده‌ایم.

▣ ضرورت اعتماد به مردم

طیب‌نیا بیان کرد: در عرصه صنعت و اقتصاد هم باید به مردم اعتماد کنیم و مسیری را مهیا کنیم که بخش خصوصی و صنعتگران به میدان عمل بیایند. رهبر معظم انقلاب راه را برای ما روشن کرده‌اند و وقت آن رسیده که مسئولان در میدان عمل حضور داشته باشند.

وی با تأکید بر ضرورت احیای ارزش‌های دفاع مقدس ادامه داد: یکی از اهداف برپایی یادواره‌های شهدا، زنده نگهداشتن ارزش‌های اسلام، سیره پیامبر اکرم(ص) و ائمه اطهار(ع)، دفاع مقدس و حرکت براساس الگوهای ایرانی اسلامی است

▣ همه ما باید در عرصه روشنگری فعال باشیم

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: هرجا از ارزش‌ها و اصول اسلامی دور شدیم و به ارزش‌های مادی گرایش پیدا کردیم، دچار آسیب شدیم و شکست خوردیم. همه ما امروز باید در عرصه تبیین و روشنگری فعال باشیم، چراکه در غیر این صورت دشمن فضا را به سمتی خواهد برد که کار برای جهادگران واقعی در عرصه‌های مختلف اقتصادی و صنعتی سخت خواهد شد.

وی با بیان اینکه وجود روحیه ایثارگری، شهادت‌طلبی و جهادگری در میهن اسلامی‌مان نعمت بزرگی است که باید قدر آن را بدانیم، گفت: بالغبر هزار و ۵۰۰ نفر از خانواده‌های شهدا و ایثارگران و ۸ هزار نفر از بسیجیان در مجموعه فولاد مبارکه مشغول به فعالیت هستند.

هم‌زمان با برگزاری این آیین، پروین صالحی، نماینده مردم شهرستان مبارکه در مجلس شورای اسلامی هم گفت: همزمان با ایام هفته دفاع مقدس در آیین گرامیداشت یاد و خاطره شهدای گران‌قدر شرکت فولاد مبارکه حاضر شدیم تا به همراه مدیران و کارکنان جهادگر این شرکت، ارزش‌های دفاع مقدس و دلاورمردی‌های شهیدان مدافع حرم را که با نثار خون خود پرچم ایثار و شهادت را برافراشتند، گرامی بداریم.

عملکرد فولاد مبارکه که خود از دستاوردهای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران است و ۲۵ شهید بزرگواری که از ابتدای دوران ساخت تاکنون تقدیم نظام کرده است، موجی از افتخار و شعف در دل این شهرستان و کل کشور زنده کرده و در ادامه نیز خواهد کرد.

وی با اشاره به برگزاری کنگره بزرگ شهدای شهرستان مبارکه و به طور مشخص یادواره شهدای فولاد مبارکه تصریح کرد: از زحمات تمامی کسانی که عاشقانه برای برنامه‌ریزی و اجرای این یادواره ارزشمند تلاش کرده‌اند قدردانی می‌کنم.

به خاطر داشته باشیم یاد و عطر شهدای جاویدالاثر ما و همچنین بیان تفکرات و اندیشه‌های این عزیزان که جان خود را خون‌بهای سربلندی کشور قرار دادند، با برپایی چنین آیین‌هایی و عمل به راهبردهای آنها در فضای شهر و این کارخانه استشمام می‌شود. به‌یقین در آینده برکات بیشتر این آیین‌های ارزشمند را خواهیم دید.

در ادامه این آیین سردار محمد هاشم‌پور فرمانده لشکر ۱۴ امام حسین (علیه‌السلام) در سخنانی ضمن قدردانی از اقدامات فولاد مبارکه پیرامون گرامیداشت مقام والای شهیدان و ارج نهادن به مقام شهدا و خانواده‌های ایشان تصریح کرد: در خصوص شهدا و دفاع مقدس نباید به برگزاری یادواره‌ها بسنده کرد، بلکه باید آرمان‌های شهدا را دنبال و عملیاتی کنیم.

وی در ادامه سخنان خود بر اهمیت فعالیت‌های اقتصادی، تولید و بصیرت افزایی در جامعه تأکید کرد.

گفتنی است این یادواره با حضور مسئولان حاضر از خانواده‌های معظم شهدای شرکت فولاد مبارکه تجلیل به عمل آمد.



عکس: روزگار معدن

در جهت هم‌افزایی میان شرکت‌های گروه فولاد مبارکه انجام شد

انعقاد تفاهمنامه همکاری میان توکا فولاد و فولاد هرمزگان

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان طی مراسم انعقاد تفاهمنامه همکاری میان توکا فولاد و فولاد هرمزگان گفت: این تفاهمنامه در راستای تاکیدات مدیرعامل گروه مبارکه مبنی بر هم‌افزایی بیشتر میان شرکت‌های گروه برای توسعه و پیشرفت منعقد می‌شود.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد هرمزگان، مراسم انعقاد تفاهمنامه همکاری میان شرکت‌های توکا فولاد و فولاد هرمزگان با حضور عطااله معروفخانی مدیرعامل، محسن تابش و محمدرضا بنائیان اعضای هیات مدیره و جمعی از معاونان شرکت فولاد هرمزگان، همچنین احمدرضا سبزواری مدیرعامل و جمعی از مدیران هلدینگ توکا فولاد برگزار شد.

در این مراسم معروفخانی با اشاره به توانمندی‌های فولاد هرمزگان بیان کرد: شرکت فولاد هرمزگان از ویژگی‌های برجسته‌ای همچون دارا بودن پیشرفته‌ترین تکنولوژی تولید فولاد در کشور، قرار گرفتن در کنار آب‌های آزاد و در دست اقدام داشتن طرح‌های توسعه‌ای متعدد همچون ستاره سیمین هرمز، واحد آهن اسفنجی جدید و نورد گرم، برخوردار است. بنابراین مستعدترین شرکت گروه فولاد مبارکه برای سرمایه‌گذاری به شمار می‌رود و بستر بسیار مناسبی دارد. شرکت فولاد هرمزگان همچون ستاره‌ای هم در گروه فولاد مبارکه و هم در کل کشور می‌درخشد و به یک برند معتبر جهانی تبدیل شده است.



وی افزود:مدیرعامل گروه فولاد مبارکه به دنبال هم‌افزایی بیشتر میان شرکت‌های گروه است و انعقاد قرارداد همکاری میان توکا فولاد و فولاد هرمزگان در همین زمینه انجام می‌شود. امیدوار هستیم با هم‌افزایی هر چه بیشتر میان شرکت‌های گروه، اتفاقات مطلوبی برای توسعه و آبادانی کشور رخ دهد.

در ادامه این مراسم سبزواری با اشاره به توانمندی‌ها و شرکت‌های زیرمجموعه هلدینگ توکا فولاد که در زمینه‌های مختلف به فعالیت می‌پردازند، عنوان کرد: حدود ۵۳درصد از سهام توکا به فولاد مبارکه تعلق دارد و توکافولاد تخصصی‌ترین پشتیبانی از زنجیره صنعت فولاد کشور را به خود اختصاص داده است. شرکت فولاد هرمزگان از نقاط استراتژیکی است که نقطه قوت گروه فولاد مبارکه به شمار می‌رود. خوشبختانه توانمندی‌های فولاد هرمزگان زبان‌زد خاص و عام است. وی افزود: سرمایه‌گذاری در فولاد هرمزگان فرصت بسیار مغتنمی است که امیدوار هستیم طرح‌های توسعه‌ای آن به بهره‌برداری برسد. با انعقاد تفاهمنامه همکاری، فرصتی به وجود می‌آید که با هم‌افزایی و توسعه در گروه، منافع خوبی هم برای فولاد هرمزگان، هم برای توکافولاد و هم برای گروه فولاد مبارکه به همراه خواهد داشت. در پایان مراسم، تفاهمنامه همکاری میان شرکت فولاد هرمزگان و هلدینگ توکا فولاد به امضای معروفخانی مدیرعامل فولاد هرمزگان و سبزواری مدیرعامل توکا فولاد رسید.

تعطیلی کارخانجات ، پیامد قیمت‌گذاری دستوری

یک فعال حوزه فولاد با بیان اینکه هدایت دستوری بورس کالا تاکنون موفقیت‌آمیز عمل نکرده است، تصریح کرد: نرخ محصولات فولادی در بورس کالا، بر اثر هیجانات افزایش یافت اما دولت نباید با دخالت و اعمال نرخ دستوری به این رشد نرخ دامن بزند.

عزیزاله طلاوری در گفت‌وگو با فولادبان به بررسی نحوه قیمت‌گذاری محصولات فولادی در بورس کالا پرداخت و بیان کرد: اتفاقات گذشته نشان می‌دهد مسئولان مربوطه، روند بازار را به دلیل اتفاقات زودگذر تغییر داده‌اند و برای هر اقدامی نیاز به تجربه جدید نیست بلکه برای بررسی موضوعات باید به سیاست‌های قبلی نگاهی انداخت.

وی تصریح کرد: در راستای سیاست‌های اتخاذ شده، بورس کالای ایران نتوانست مانند نمونه‌های جهانی مسیر خود را طی کند. این موارد نشان‌دهنده این است که هدایت اقتصاد به صورت دستوری موفقیت‌آمیز عمل نمی‌کند. به همین علت، حتی اگر نرخ محصولات در بورس کالا هم بر اساس روندی احساسی رشد کرد، اجازه دهیم که بورس کالا بتواند بر اساس شرایط موجود بازار به وضعیت تعادلی برسد.

این فعال حوزه فولاد، ضمن اشاره به جنجال‌هایی که برای قیمت‌گذاری ۲ محصول شمش و میلگرد ایجاد شده گفت: شرایط برای این ۲ محصول فولادی به گونه‌ای پیش رفت که برخی مواقع نرخ پایه میلگرد با شمش، تنها حدود ۲ هزار تومان اختلاف داشت.

در مجموع عدم مشخص بودن مبنای قیمت‌گذاری محصولات فولادی در بورس کالا، منجربه سردرگمی بازیگران بازار فولادی شده است.

درحال‌حاضر، تمام محصولات فولادی به زیر نرخ تمام شده معامله می‌شود که نشان از این دارد که قیمت‌ها قابل تعدیل است.

طلاوری در زمینه لزوم تناسب میان عرضه آهن‌اسفنجی و



شمش نیز اظهار کرد: اگر قرار است تولیدکنندگان شمش، حداقل ۲۷۰ هزار تن از حجم محصولاتشان را در بورس کالا عرضه کنند، باید حداقل ۳۵۰ هزار تن آهن‌اسفنجی نیز از قبل در این بازار به فروش برسد تا تولید و عرضه این حجم از شمش، محقق شود.

اما درحال‌حاضر وضعیت بورس کالا به‌طور دیگری در جریان است. در همین راستا، آهن‌اسفنجی به مقدار محدودی عرضه می‌شود که همین عامل، منجربه ایجاد رقابت برای کسب این محصول شده است.

در این روند، نرخ آهن‌اسفنجی با شمش برابری می‌کند و هزینه‌های جانبی همچون هزینه حمل‌ونقل نیز در این نرخ‌گذاری لحاظ نمی‌شود. این عوامل، حکایت از دخالت‌های بی‌مورد و مهندسی معامله برای آهن‌اسفنجی دارد.

وی با اشاره به اینکه تولیدکننده و بازرگان برای سرمایه‌گذاری و فعالیت در بورس کالا، در وهله اول نیازمند کسب اطمینان از شرایط موجود است، خاطرنشان کرد: در بورس کالا، سیاست‌گذار با بازارساز متفاوت است. همچنین این بازار وسیله دست سیاست‌گذارانی شده که فقط اقدامات ظاهری دارند که تاثیر این سیاست‌ها به تعطیلی و نیمه‌تعطیلی کارخانجات منتهی شده است.



زنگ خطر کمبود کنسانتره سنگ‌آهن

گروه معدن

برخی منابع به موسسه «Fastmarkets» اعلام کردند که اصرار جهانی به سمت استفاده بیشتر از آهن‌اسفنجی «DRI» و بریکت گرم آهن «HBI» می‌تواند به دلیل کمبود کنسانتره سنگ‌آهن مورد استفاده در فرآیند گندله‌سازی از مسیر خود خارج شود.

به گزارش فلزات آنلاین، یک تولیدکننده در خاورمیانه به این موسسه گفت که کمبود کنسانتره سنگ‌آهن خوراک گندله برای تولید گندله‌های گرید احیای مستقیم، یکی از چالش‌های کلیدی است که فولادسازان در تلاش برای استفاده بیشتر از آهن اسفنجی به عنوان ماده اولیه با آن مواجه خواهند شد.

کنسانتره سنگ‌آهن معمولا به گریدهای خوراک سینتر و خوراک گندله تقسیم می‌شود که اولی دارای محتوای آهن کمتر ۶۶ درصد آهن و دومی دارای محتوای آهن بالاتر از ۶۷ درصد تا ۶۸ درصد آهن است.

▣ اعلام واحدهای تولیدی جدید آهن‌اسفنجی

استفاده از آهن‌اسفنجی، یکی از راه‌های متداول برای کاهش انتشارات کربنی است. در این بین، شرکت‌هایی نظیر، «Tenova»، «Midrex» و «PaulWurth» که در ساخت تجهیزات مورد استفاده در واحدهای تولیدی آهن‌اسفنجی به کار می‌روند، ویژگی‌هایی نظیر مصرف انرژی کمتر برای ذوب آهن‌اسفنجی، چرخه ذوب کوتاه‌تر و کاهش مصرف الکترود دارند.

همچنین زمان بین هر نوبت بارریزی «Tap to Tap Time»» و مصرف برق کاهش می‌یابد و به دلیل نیاز به انرژی برق کمتر، انتشار گاز کلخانه‌ای کلی کمتر خواهد بود. افزایش محبوبیت استفاده از هیدروژن به عنوان یک عامل احیاکننده همچنین به این معنی است که گاز طبیعی کمتری در آینده مورد نیاز خواهد بود.

آهن اسفنجی همچنین می‌تواند به صورت بریکت گرم آهن تولید شود که این امر می‌تواند منجر به شارژ شدن در یک کوره بلند یا کنورتور اکسیژنی قلیایی شود.

به همین علت، انعطاف‌پذیری فولادسازان به مصرف مواد اولیه مختلف در شرایطی که قیمت‌ها بی‌ثبات هستند را ارائه می‌دهد.

همچنین قرار است واحدهای تولید آهن اسفنجی بیشتری توسط شرکت «Midrex» که سازنده این تجهیزات است، ساخته شوند که از میان آنها می‌توان به چهار واحد تولید آهن‌اسفنجی «LGOK» در گوبکین روسیه، دو واحد تولید آهن اسفنجی «Tosyali Algerie» در الجزایر و یک واحد تولید بریکت گرم آهن در میخائیلوفسکی در روسیه اشاره کرد.

در این میان شرکت «Tenova» یک واحد تولید آهن اسفنجی مبتنی بر هیدروژن برای شرکت «Baosteel» در شهر ژانژیانگ خواهد ساخت. همچنین شرکت «Tenova» نیز قراردادی برای احداث واحد تولید آهن اسفنجی با شرکت «Hebei Iron «Steel منعقد کرد.

از میان فولادسازانی که در تلاش برای گنجاندن واحد تولید آهن اسفنجی در برنامه‌های تولید خود به عنوان بخشی از برنامه‌های کاهش انتشارات کربنی هستند، می‌توان به شرکت‌های بزرگ صنعتی مانند «Salzgitter»، «ArcelorMittal» و «SSAB» اشاره کرد.

▣ نبود کنسانتره سنگ‌آهن با گرید مناسب برای گندله‌سازی

برخی منابع آگاه بازار اعلام کردند که شتاب روبه‌رشد استفاده از آهن‌اسفنجی در تولید فولاد با مشکل کنسانتره سنگ‌آهن ناکافی با کیفیت مناسب برای تولید گندله گرید احیای مستقیم مواجه است. یک منبع آگاه صنعتی در خاورمیانه به موسسه «Fastmarkets» اعلام کرد که کمبود کنسانتره گرید سنگ‌آهن گندله‌سازی برای تولید گندله گرید احیای مستقیم بزرگ‌ترین چالش موجود است زیرا انتظار می‌رود معدنکاران نتوانند در دسترس بودن خوراک گندله را در سطوح مصرف مورد انتظار حفظ کنند.

تنها تعداد محدودی از کشورها در جهان از جمله اوکراین، برزیل و استرالیا درحال‌حاضر گندله گرید احیای مستقیم را تولید می‌کنند که برخی از آنها با دسترسی محدود خوراک برای گندله‌سازی مواجه هستند.

بیشترین سهم از تامین خوراک گندله گرید احیای مستقیم متعلق به امریکای جنوبی است؛ در حالی که تولیدکنندگان سوئدی و کانادایی حجم بسیار کمتری از این سهم دارند.

این منبع در ادامه بیان کرد که هنوز جا برای افزایش ظرفیت گندله گرید احیای مستقیم وجود دارد اما برخی از مسائل در این مسیر وجود دارد که به راحتی قابل حل نیستند.

▣ یکپارچگی عمودی بیشتر

این واقعیت که فولادسازان بیشتری به دنبال استراتژی یکپارچگی عمودی فزاینده هستند، به این معنی است که شاید گندله گرید احیای مستقیم کافی در بازار آزاد و فیزیکی در دسترس نباشد.

در همین راستا، بسیاری از بازیگران بازار در کشورهای مشترک‌المنافع «CIS» و شمال کانادا در مسیر استراتژی یکپارچگی عمودی قرار دارند. بنابراین بسیاری از گندله‌های گرید احیای مستقیم تولید شده در داخل این مناطق مصرف خواهند شد.

با در نظر داشتن استراتژی یکپارچگی عمودی، یک تاجر سنگ‌آهن در کشور سنگاپور اعلام کرد که استفاده از آهن اسفنجی همچنان بخش کوچکی از تولید فولاد را در دست خواهد داشت.

کوره بلندهای بزرگ در کشورهای بزرگ تولیدکننده فولاد مانند چین، ژاپن و کره جنوبی، همچنان به عنوان به‌صرفه‌ترین کوره‌ها برای فولادسازان باقی مانده‌اند.

یک تاجر سنگ‌آهن به موسسه «Fastmarkets» گفت که استفاده از آهن‌اسفنجی به فولادسازان کمک می‌کند تا اقدامات زیست‌محیطی، اجتماعی، حاکمیتی و همچنین کاهش آلودگی را در دستور کار قرار دهند که در بهبود آن نیز تاثیرگذار است اما از نظر تولید اهمیت چندانی نخواهد داشت.

خبر

برآورد رشد تقاضای فولاد



شرکت معدنی بی‌اچ‌پی پیش‌بینی خود را برای تقاضای بلندمدت فولاد دنیا افزایش داد زیرا تغییر جهانی به سمت کربن‌زدایی تولید برق باعث افزایش نیاز به فولاد خواهد شد.

به گزارش فولاد ایران، برآورد شده مصرف جهانی فولاد در سال‌های ۲۰۳۰ و ۲۰۵۰ به ترتیب ۴۲ میلیون تن و ۷۶ میلیون تن افزایش یابد که رشد تقاضا برای تجهیزات انرژی خورشیدی و بادی سهم قابل توجهی دارد.

قابل ذکر است طبق گزارش انجمن جهانی فولاد، تولید فولاد جهان در سال ۲۰۲۱ به ۱.۹۵ میلیارد تن رسید.

فشار جهانی به سمت کربن‌زدایی تولید برق در حالی صورت می‌گیرد که جهان با بحران انرژی دست و پنجه‌نرم می‌کند.

آژانس بین‌المللی انرژی انتظار دارد سرمایه‌گذاری در انرژی‌های پاک در سال ۲۰۲۲ از ۱.۴ تریلیون دلار فراتر رود که تقریبا سه‌چهارم کل رشد سرمایه‌گذاری در بازار جهانی انرژی را شامل می‌شود.

روی خط خبر

رفع مشکل معدن سنگ تزئینی نظرآباد با ورود دستگاه قضایی



رئیس‌کل دادگستری آذربایجان غربی از رفع مشکل معدن سنگ تزئینی نظرآباد سلماس با ورود دستگاه قضایی خبرداد.

به گزارش فارس، ناصر عتباتی اظهار کرد: معدن سنگ تزئینی نظرآباد سلماس که برابر مجوزات قانونی مدت ۷ سال از فعالیت آن می‌گذرد با بروز اختلافاتی با اداره منابع طبیعی سلماس دچار مشکل شده و در آستانه تعطیلی و بیکاری کارگران آن قرار داشت که با درخواست بهره‌بردار این معدن برای ورود دستگاه قضایی برای حمایت از این واحد تولیدی، دستورات لازم به دادستانی سلماس برای کمک به رفع مشکل این معدن صادر گردید.

عتباتی ادامه داد: درپی این دستور، دادستان سلماس به موضوع ورود و ضمن بازدید میدانی از محل به همراه روسای ادارات منابع طبیعی، صمت، فرماندهی انتظامی و بهره‌بردار معدن و استماع نظرات ادارات ذی‌ربط و بررسی پوشش گیاهی و جنگلی منطقه که فاقد چنین پوشش‌هایی بود، مشکل این معدن با دستور پرداخت خسارت ریالی منابع طبیعی از سوی بهره‌بردار مرتفع و معدن موصوف فعالیت خود را در حدود مقررات دوباره آغاز کرد و از بیکاری ۴۵ کارگر ان جلوگیری شد.

سایه معادن و کشاورزی بر سر گردشگری کرمان سنگینی می‌کند



هتل ۴ ستاره هیوا با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در هفته گردشگری توسط استاندار در شهر کرمان افتتاح شد.

به گزارش ایسنا، محمدمهدی فداکار در حاشیه این افتتاحیه بر لزوم تکمیل زیرساخت‌های گردشگری در استان تاکید کرد و گفت: برای رونق صنعت گردشگری استان کرمان باید زیرساخت‌های آن فراهم باشد.

به گفته او، برخی مصوبات سفر رئیس‌جمهوری به استان کرمان حدود ۳۵۰ میلیارد تومان است.

طبق اعلام استاندار کرمان، پنجم آبان‌ماه همایش گردشگری در کرمان برگزار می‌شود که باید در آن به خوبی ظرفیت‌ها و جاذبه‌های گردشگری استان معرفی شود و در این همایش شخصیت‌ها و شرکت‌های موثر گردشگری شرکت می‌کنند.

مقام عالی دولت در استان کرمان ادامه می‌دهد: متاسفانه بخش گردشگری در استان زیرسایه معادن و کشاورزی مغفول مانده است که باید توجه بیشتری به بخش گردشگری به واسطه ارزش‌افزوده بالا و اشتغال خوب آن شود.

این هتل در زمینی به مساحت ۳۳۰۰مترمربع و با اعتباری بالغ بر ۲۱۰ میلیارد تومان در بلوار کشاورز شهر کرمان احداث شده است.

برپایه این گزارش، هتل هیوا با ۴۸ اتاق و ۱۱۰ تخت کار خود را در کرمان آغاز کرد و زمینه اشتغال ۳۷ نفر را ایجاد کرده ضمن آنکه برای احداث این هتل از تسهیلات دولتی استفاده نشده است.

پارادوکس فقر و ثروت در بهشت معادن



عکس: روزگار معدن

گروه معدن: کرمان در حالی معادن عظیمی را در دل خود جا داده است که درآمد و سود ناشی از فعالیت‌های معدنی به استان‌های دیگر رفته و بهشت معادن بهره‌ای از آن نمی‌برد.

ظرفیت‌های معدنی فراوان کرمان را به یکی از استان‌های مطرح کشور در حوزه معدن تبدیل کرده به گونه‌ای که از آن به عنوان بهشت معادن نام می‌برد. بهره گیری مناسب از این ظرفیت می‌تواند آینده‌ای روشن برای استان کرمان رقم بزند.

این در حالی است که سرمایه‌های کرمان در بخش معادن از استان خارج می‌شود؛ سرمایه هایی که باید صرف توسعه و رشد اقتصادی این استان شود به سایر استان‌ها رفته و در آنجا سرمایه‌گذاری می‌شود.

این مسئله‌ای است که کرمانی‌ها همواره از آن گلایه دارند و خواستار این هستند ثروتی که از دل این سرزمین به‌دست می‌آید صرف آبادانی و اشتغالزایی در همین استان شود نه جایی دیگر.

شروین امیری جوانی کرمانی است، او به بازار گفت: چرا من جوان با وجود این ظریفت‌های اقتصادی بزرگ در کرمان باید بیکار باشم؟ از زمانی که یادم می‌آید مسئولان همواره از ظرفیت‌های معدنی کرمان سخن می‌گفتند اما نمی‌دانم چرا این ما مردم کرمان نصیبی از این ثروت نداریم و فقط تخریب‌های زیست‌محیطی معدن نصیب ما می‌شود.

وی با انتقاد از نبود کارخانجات فرآوری مواد معدنی در استان کرمان گفت: ایجاد چنین کارخانجاتی در کنار اشتغالزایی برای جوانان می‌تواند گامی موثر در توسعه اقتصادی کرمان باشد.

مهسا اسماعیلی از دیگر شهروندان کرمان به بازار چنین گفت: باید زنجیره مواد معدنی در کرمان کامل شود و این‌گونه نباشد که مواد معدنی از کرمان برداشت شوند و در نهایت ارزش‌افزوده آن نصیب استانی دیگر شود.

وی با اشاره به اینکه کرمان جزو استان‌های با درآمد بالاست، گفت: سطح زندگی مردم در این استان با توجه به ظرفیت‌هایی که دارد باید بالاتر از وضعیت کنونی باشد. مسئولان باید در این زمینه اهتمام جدی تر داشته باشند. چرا باید استان‌های همجوار ما با ظرفیت‌های اقتصادی کمتر وضعیت بسیار بهتری نسبت به کرمان داشته باشند؟

▣ جایگاه معادن در توسعه کرمان کجاست؟

سیدمهدی طبیب‌زاده، رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان در گفت‌وگو با بازار اظهار کرد: کرمان را به عنوان استانی معدنی و بهشت زمین‌شناسی می‌شناسند. ظرفیت‌های فراوانی در دل این استان قرار دارد.

وی ادامه داد: کرمان به لحاظ وجود معادن بزرگ، میزان استخراج سالانه، تنوع معادن و ارزش‌افزوده در کشور در جایگاه اول قرار دارد. بنابراین انتظار می‌روند این همه ثروت و امکانات نقشی در توسعه و ساختن آینده استان داشته باشد. رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان با اشاره به اهمیت انجام رسالت معادن در رابطه با نسل‌های آینده افزود: این‌ها منابع بین نسلی است و اهمیت دارد که چه چیزی از خودمان برای نسل‌های آینده باقی می‌گذاریم.

▣ خروج درآمدهای حاصل از معادن از کرمان

طبیب‌زاده عنوان کرد: درآمدهای حاصل از استخراج معادن به چند شکل از استان کرمان خارج می‌شود که یک مورد آن حقوق دولتی است بر این اساس هر سال وزارت صمت و شورای‌عالی معادن برای هر ماده معدنی یک رقمی را تعیین می‌کند که هر معدن کاری بر حسب استخراج باید آن مبلغ را به خزانه دولت پرداخت کند.

رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان گفت: رقم حقوق دولتی معادن امسال در استان کرمان به بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان خواهد رسید و سال گذشته هم حدود ۱۲هزار میلیارد تومان به خزانه دولت واریز شد. بر اساس قانون قرار بود ۱۵ درصد از این مبلغ به استان برگردد و صرف توسعه زیربناها به ویژه در بخش معدن شود که متاسفانه این مبالغ به جز یک مبلغ بسیار ناچیز به استان برنمی‌گردد.

وی در خصوص چرایی این مسئله بیان کرد: وقتی حقوق دولتی وارد خزانه کشور می‌شود اولویت‌های دیگری برای پرداخت وجود دارد و ممکن است برای مسائل کلان و هزینه‌های جاری کشور صرف شود؛ در نتیجه به این تعهد عمل نمی‌شود و درآمد اختصاصا به استان داده نمی‌شود. بر این اساس از این رهگذر پول چندانی نصیب کشور نمی‌شود.

طبیب زاده عنوان کرد: این نکته را یادآور می‌شوم که ۲۰ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی معادن کرمان معادل بودجه عمرانی کل استان کرمان است که بودجه عمرانی استان حدود ۲ تا ۳ هزار میلیارد تومان است که یا تخصیص داده نمی‌شود یا به صورت اوراق مشارکت است که نمی‌تواند نقشی در توسعه عمران استان داشته باشد.

▣ لطمه قیمت‌های دستوری به اقتصاد کرمان

رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان گفت: نوع دیگری از خروج سرمایه از استان کرمان به این صورت است که شرکت‌های سنگ‌آهن و معدنی مجبورند کالاهایشان را با قیمت‌های دستوری به کارخانجات فولاد یا فرآوری بدهند. این‌کار با این هدف انجام می‌شود که محصولات آن کارخانجات با نرخ کمتری به‌دست مردم برسد.

وی ادامه داد: بر این اساس یک ثروت عظیمی از استان کرمان به کارخانجات می‌رود اما هیچ تفاوتی در نرخ مصرف‌کننده نهایی ایجاد نمی‌شود.

وی با بیان اینکه این سیاست‌ها در وزارت صمت انجام می‌شود که کالا با چه قیمتی به کارخانجات داده شود، بیان کرد: این نرخ دستوری است که این مسئله لطمه زیادی به اقتصاد استان کرمان وارد می‌کند.

وی ادامه داد: وقتی که معادن استخراج می‌شود چند آسیب به منطقه وارد می‌شود؛ اول اینکه معادنی که متعلق به نسل‌های آینده هم است، خالی می‌شود. وقتی با عجله و در وسعت زیادی معادن را استخراج کنیم و مقداری هم فرآوری انجام دهیم اما از آن طرف در آمدش از استان خارج شود در نهایت یک روزی برای ما چاله‌های عمیقی از معدن به جا خواهد ماند که باید به عنوان گردشگری از آن استفاده کنیم آن هم به شرطی که برنامه‌ای داشته باشیم.

▣ ارزش‌افزوده مواد معدنی کرمان در جیب دیگران

طبیب زاده عنوان کرد: وقتی ما منابع بین نسلی را استفاده می‌کنیم باید یک اثراتی هم بگذاریم برای نسل‌ها آینده که بتوانند استان را اداره کنند اما ما این‌کار را نمی‌کنیم. درحال‌حاضر در کرمان حداکثر تا شمش فولاد یا کاتد مسی تولید می‌کنیم و سپس این مواد از استان خارج می‌شود.

رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان گفت: فولاد، مس، کرومیت، زغال و... یک زنجیره هستند که ارزش‌افزوده در انتهای زنجیره حاصل می‌شود که این ارزش افزوده در کرمان ایجاد نمی‌شود. بنابراین به نظر می‌آید که منابع معدنی از استان خارج می‌شود.

طبیب‌زاده همچنین به اثرات زیست‌محیطی ناشی از استخراج معادن اشاره کرد و افزود: در اثر استخراج یا فرآوری فولاد یا مس یکسری آلودگی‌های محیط‌زیستی ایجاد می‌شود که اثرات منفی بر زندگی، سلامت و کشاورزی می‌گذارد.

وی با اشاره به اینکه در سفر رئیس‌جمهوری به کرمان پروژه‌های زیادی معرفی و موارد زیادی مطرح شد، عنوان کرد: یک هماهنگی بین بخش خصوصی و مسئولان برای جلوگیری از خروج سرمایه از کرمان شکل گرفته است.

رئیس اتاق بازرگانی کرمان با اشاره به اینکه تعریف پروژه روی کاغذ فایده‌ای ندارد و باید اجرایی شوند، ادامه داد: سهم بازار شرکت و پروژه‌های بزرگ از صنعت، خدمات و تجارت کرمان اندک است. کالاها، خدمات، تجهیزات، ماشین‌آلات و... شرکت‌های بزرگ بیشتر از خارج از استان تهیه می‌شود.

وی گفت: به طور متوسط ۲۰ درصد بازار نیازهای کالایی و خدماتی شرکت‌های بزرگ در کرمان تامین می‌شود؛ اگر این میزان به درصد بالاتری برسد به بنیه تکنولوژیکی و توسعه واحدهای کوچک و متوسط کمک می‌شود تا اشتغال ایجاد شود و شاهد چرخش ثروت در استان باشیم.

طبیب زاده گفت: چنانچه این کار به صورت فوری در دستور کار قرار بگیرد و شرکت‌ها موظف به تقویت واحدهای کوچک استان شوند و تجهیزات مورد نیازشان را از آنها تهیه کنند، می‌توانند در کوتاه مدت جوابگو باشد.

▣ لزوم تکمیل زنجیره تولید در کرمان

رئیس اتاق بازرگانی استان کرمان عنوان کرد: در بلند مدت چنانچه زنجیره ارزش از سنگ آهن تا قطعات ارزشمند فولادی را در کرمان ایجاد کنیم ارزش افزوده‌ای که در انتهای زنجیره است به استان می‌آید. بیش از ۲۵۰ پروژه می‌توان تعریف کرد که از شمش فولادی حاصل از شرکت‌های فولادی کرمان بتوانند تغذیه شوند.

وی گفت: باید اکنون همه دست به‌دست هم بدهند و آینده حوزه مختلف را ترسیم کنند، بر این اساس می‌توانیم پیش‌بینی کنیم که در آینده چه پروژه هایی باید اجرا شود. باید شرکت هایی که تاسیس می‌کنیم متکی بر دانش باشند چرا که دیگر روش‌های سنتی با صنایع عقب افتاده نمی‌توانند آینده را تامین کنند.

▣ آینده کرمان با فرمان کنونی مبهم است

طبیب زاده با تاکید بر اینکه با فرمان کنونی آینده کرمان مبهم است، افزود: این نگاه در استان کرمان ایجاد شده است که معادن باید موتور محرکه و پیشران اقتصادی استان کرمان باشند. باید به عنوان یک برنامه و میثاق نامه شرکت‌ها موظف باشند که سود حاصل از فعالیت‌های معدنی را در کرمان سرمایه‌گذاری کنند. این مربوط به صنایعی است که اگر یک روزی هم معدن نبود، بتوانند ادامه حیات استان را تضمین کنند.

وی ادامه داد: در صددیم که آینده را ترسیم و بر اساس آن پروژه تعریف کنیم سپس این پروژه‌ها در شورای برنامه‌ریزی استان تصویب شده و همه سیستم حاکمیتی استان، دستگاه قضایی و نمایندگان مجلس، دولت و بخش خصوصی به صورت محکم پای آن را امضا کنیم که موظف هستیم کارهای گفته شده در این برنامه را برای آیندگان اجرا کنیم. وی گفت: کشور متاسفانه در حکمرانی انرژی خوب کار نکرده و منابع بسیار فراوانی (در شرایطی که از نظر اقتصاد کشور بسیار سخت است) را صرف هدررفت انرژی می‌کنیم. ایران بالاترین سوبسید انرژی در دنیا را دارد. رئیس اتاق بازرگانی کرمان با اشاره به اینکه نرخ انرژی برای شرکت‌های معدنی باید واقعی شود، افزود: در کنار اینکه منابع حاصل از استخراج معادن صرف آینده می‌شود، باید برای بهره‌وری و تکمیل تکنولوژی و به روز کردن آن هم کار شود که اگر یک روزی انرژی نرخ واقعی پیدا کرد این‌ها در همین مقطع نمانند. وی با تاکید مجدد بر اینکه ما اعتقاد داریم که حقوق دولتی اصلا نباید از استان کرمان خارج شود، اظهار کرد: طبق قانون باید ۱۵ درصد حقوق دولتی به استان برگردد. اکنون شش ماه از سال گذشته و باید هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان به خزانه استان واریز شده باشد؛ بررسی شود که آیا این مبلغ به استان آمده است؟ به این مسئله در سفر رئیس‌جمهوری هم تاکید شد اگر توانستیم این کار را انجام دهیم و حق مسلم را بگیریم آن موقع می‌توانیم خوش بین باشیم که مابقی قضایا هم انجام می‌شود.

▣ هزار میلیارد تومان از محل حقوق دولتی برگشت داده شود

محمدمهدی فداکار، استاندار کرمان با اشاره به وصول بیش از ۷ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی معادن طی ۶ ماهه امسال تصریح کرد: حدود یک هزار میلیارد تومان از محل حقوق دولتی وصول شده از معادن به استان باید برگشت داده شود.

وی اظهار کرد: در نامه‌ای به رئیس سازمان برنامه و بودجه، می‌خواهیم که سهم ۱۵درصد وصولی ۶ ماه اول را به استان برگشت داده شود. فداکار بیان کرد: در حوزه صنعت و معدن بسیاری از مشاغل جنبی و پایین‌دستی در استان می‌توان راه‌اندازی کرد تا نیاز داخل را برطرف کند.

کرمان در حالی بهشت معادن لقب گرفته است که مردم این دیار از سرمایه‌های معاون بی‌نصیب مانده‌اند و ثروت این استان در استان‌های دیگر به ثمر می‌نشیند. شفاف‌سازی در مورد صرف هزینه کرد درآمدهای استان یکی از مطالبات کرمانی‌ها به شمار می‌رود.

پساب فاضلاب بیرجند برای توسعه معادن استفاده شود

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی گفت: یکی از اصلی‌ترین موارد برای توسعه معادن خوسف و نهبندان، تامین آب پایدار است و با توجه به فقر منابع آب‌های زیرزمینی در استان لازم است با استفاده از پساب فاضلاب شهرستان بیرجند این مشکل حل شود.

به گزارش ایسنا، عباس جرجانی در جلسه هیات اندیشه ورز توسعه صنعت طلا و مس استان اظهار کرد: ورود سرمایه‌گذاران بخش‌های مختلف منوط به فراهم کردن شرایط و زمینه سرمایه‌گذاری در استان است که در این زمینه در ۲ سال گذشته تمام تلاش اداره‌کل صمت بر تامین و تکمیل زیرساخت‌های مورد نیاز بخش معدن بوده است.

وی گفت: برای توسعه صنعت طلا و مس استان که بیشتر در منطقه خوسف و نهبندان وجود دارد تلاش می‌کنیم تا مشکلاتی که برسر راه این معادن و واحدهای فرآوری جوار آنها است حل شود.

جرجانی افزود: در ۵ معدن هیرد، شادان، قلعه‌زری، گودکان و خونیک بیش از ۱۵۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شده



و برای حدود ۱۵۰۰ نفر هم اشتغال ایجاد شده است. وی گفت: با توجه به ظرفیت‌های موجود و سرمایه‌گذاری انجام شده و اشتغال خوب در این مناطق پیش‌بینی می‌شود در طرح توسعه این معادن بیش از ۵ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری جدید صورت گیرد و همچنین برای ۴ هزار نفر اشتغال مستقیم ایجاد شود که یک تحول بزرگ در حوزه اشتغال و سرمایه‌گذاری برای این ۲ شهرستان خواهد بود.

جرجانی افزود: با توجه به ظرفیت‌های معدنی موجود، توسعه استان در گرو توسعه بخش معدن و تامین زیرساخت‌های لازم است.

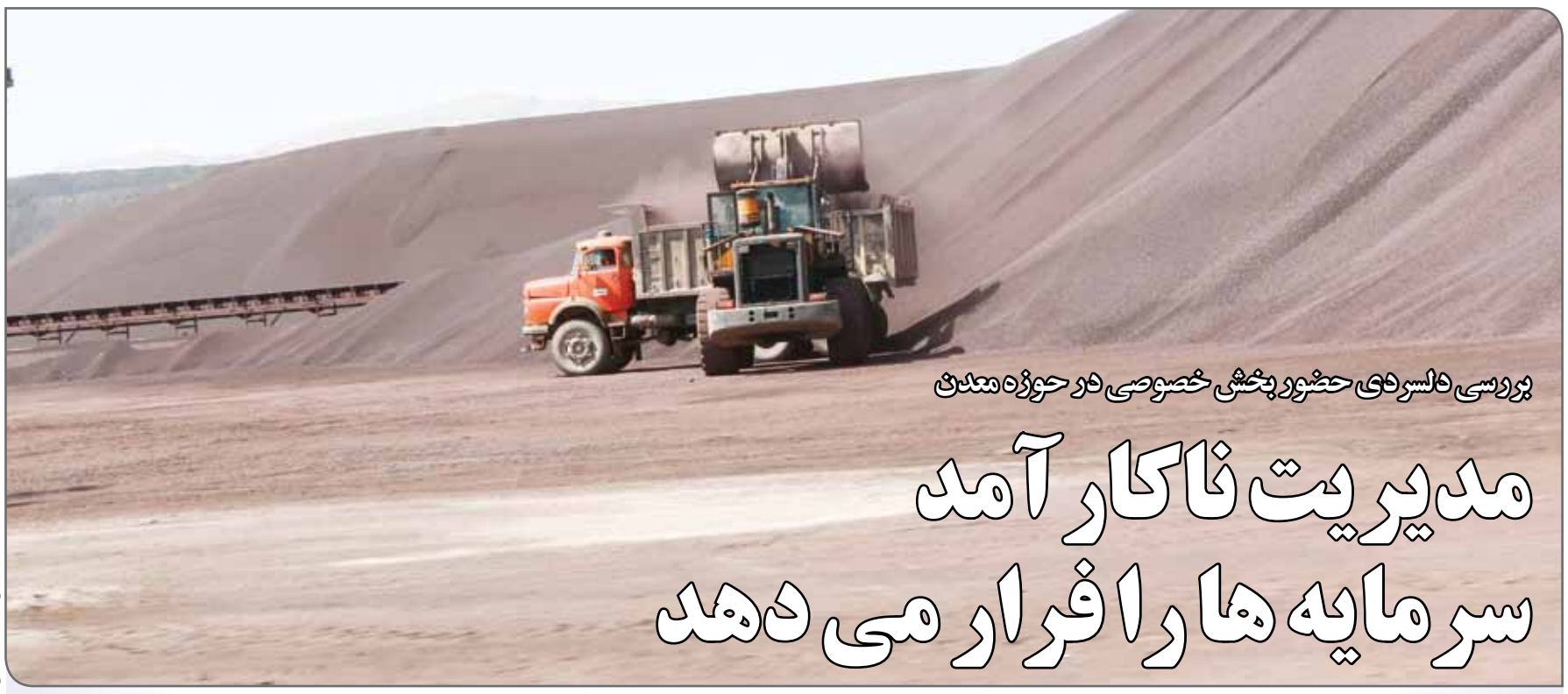
مدیر کل صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی گفت: برای توسعه معادن و افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه معادن باید زیرساخت‌ها فراهم و مشکلات برسر راه سرمایه‌گذاران رفع شود.

وی افزود: تلاش ما در حوزه این معادن بر این است که واحدهایی که ایجاد می‌شود، چرخه بازگردانی آب در واحدها ایجاد شود که با این روش ۸۰ درصد آب مصرفی مجدد به چرخه تولید برخواهد گشت.

جرجانی با اشاره به تامین آب مورد نیاز معادن به عنوان یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌های لازم اظهار کرد: پیرو دیدار صورت گرفته با مدیرعامل ایمیدرو و توافق صورت گرفته، طی هفته گذشته کارشناسان حوزه مدیریت زیرساخت ایمیدرو به صورت میدانی از مسیر خط لوله برای معادن منطقه قلعه زری در خوسف بازدید و موضوعات مرتبط را بررسی کردند. وی ادامه داد: بررسی نهایی این موضوع از سوی ایمیدرو طی دو هفته انجام و مقدمات برای انعقاد تفاهمنامه سه جانبه میان انجمن طلا و مس، آب منطقه‌ای و ایمیدرو فراهم خواهد شد.

جرجانی همچنین در خصوص مشکلات برق معادن استان گفت: با راه‌اندازی پست ۴۰۰ شاهکوه و پیگیری برای تسریع در اجرای این طرح هم تلاش می‌شود که مشکلات برق معادن حل شود.

جلسه هیات اندیشه ورز توسعه صنعت طلا و مس خراسان جنوبی با محوریت بررسی مسائل و مشکلات زیرساختی معادن طلا و مس استان به ریاست معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار و با حضور مدیرکل صنعت، معدن و تجارت، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان، مدیرعامل آب منطقه‌ای و اعضای انجمن طلای و مس استان و راهکارهای لازم در خصوص پیش‌بینی تامین آب مورد نیاز این معادن و واحدهای فرآوری جوار معدن بررسی شد.


عکس: روزگار معدن

بررسی دلسردی حضور بخش خصوصی در حوزه معدن

مدیریت ناکارآمد سرمایه‌ها را فرار می‌دهد

گروه معدن

معـدن را یکی از مهم‌ترین حوزه‌هـای ارزآور غیرنفتی معرفی می‌کنند که قدرت مانور و تحریم‌گریزی خود را در چند سال اخیر به‌خوبی به رخ کشیده است. از سوی دیگر از آنجایی که معدن جزو صنایع مادر اسـت، هر دست‌اندازی که در مسیر آن ایجاد شود، شرایط تولید و صنایع حیاتی کشور را به خطر می‌اندازد و هر اندازه رشد کند، فعالیت واحدهای وابسته دیگر را تسهیل خواهد کرد. با این حال باید اعتراف کرد معدن و صنایع معدنی در کشـور ما تا رسـیدن به جایـگاه واقعی خود فاصله بسیاری دارند و نتوانسته‌اند هنوز کشور را از موهبت وجود خود سیراب کنند. یک از مهم‌ترین چالش‌های حوزه‌های یادشـده در مسیر تحقق اهداف، ناکارآمدی مدیران اسـت. سـوء مدیریت آنقدر این بخش را آزار داده که گروهی آن را آسـیب‌زننده‌تر از تحریم‌های ظالمانه سـال‌های اخیر می‌دانند. یکی از گلایه‌های همیشگی فعالان ماشین‌آلات معدنی به کانی‌مگ، گفت: به‌نظر من متخصصان حـوزه معدن باید موانع موجود در این حوزه مهم را فهرسـت و اعلام کنند، اما بدون‌شـک از مشـکلات صدر این فهرست، کمبود ماشـین‌آلات و فناوری‌های روز اسـت. وی ادامه داد: ایـن توجیه را نمی‌توان پذیرفت که کمبود در این بخش تنها به‌واسـطه تحریم‌ها و کاهش منابع ارزی ایجاد شـده اسـت. طاهری عنوان کرد: تصور من این است که اگر سوءمدیریت‌ها را بـه حداقل می‌رسـاندیم و با برنامه‌ریزی درسـت و اصولی جلو می‌رفتیم، باوجود تحریم‌های کنونی می‌توانستیم عملکرد بهتـری از خود بر جای بگذاریم و در حـوزه تاثیرگذار معدن به دسـتاورد شایسته‌تری می‌رسـیدیم. این نماینده مجلس تصریـح کرد: برای موفقیت در هر عرصـه‌ای از جمله معدن، باید امکانات و الزامات لازم را فراهم کرد. داشـتن دانش فنی و مهیا بـودن تجهیزات روز دنیا در حوزه معدن ضرورت دارد و در صورت تامین آن، کیفیت و کمیت محصول افزایش پیدا می‌کند و از سوی دیگر، درصد اسراف هم به حداقل می‌رسد.

اختلاف‌نظر بین سازمانی

منتظـری اظهار کرد: یکی از مشـکلات در حـوزه معدن، اختلاف‌نظراتی اسـت که سـازمان منابع طبیعـی و مدیران اراضی در اسـتان‌ها با فعالان حوزه معدن دارند. وی ادامه داد: در جلسه‌ای که چندی پیش با مدیران مرتبط داشتیم به این نکته اشاره شد که محدوده‌هایی را معرفی کنند تا معدنکاران بتوانند برای بهره‌برداری از آن محدوده‌ها مجوز بگیرند. نماینده مردم گرگان در مجلس در ادامه بیان کرد: اگر از معادن سطح زمین اسـتفاده شود، اراضی کشـاورزی به مخاطره می‌افتند؛ یعنی به‌نوعی ضررش از سـودش بیشـتر است. از طرفی، اگر بنا باشـد مصالح ساختمانی (سـنگ‌های استخراج‌شده) را از مسـافت‌های دورتر بیاورند، توجیه اقتصادی ندارد و به همان نسـبت، نرخ آن هم افزایش پیدا می‌کند. پس باید همکاری داشت و راهکار تعیین کرد تا هم اراضی کشاورزی از بین نرود و هم روند کار کند نشـود و منافع همه طرف‌ها تامین شـود. وی در پایان ابراز امیدواری کرد روند فعالیت در حوزه معدن، این حوزه، بکارگیری افراد کم‌تجربه و فاقد صلاحیت تصمیم‌گیری است و شاهدی کـه بر این مدعـا دارند، تصمیم‌گیری‌های ضدونقیض این مدیران و بخشـنامه‌ها و اصلاحیه‌های متعددی اسـت که ثبات و امنیت تصمیم‌گیری و سرمایه‌گذاری را با خطر روبه‌رو کرده است. یکی از نمونه‌های عینی وضعیت یادشده صدور بخشنامه‌ای برای وضع عوارض صادراتی بر مواد معدنی معدنی بود که اوایل امسال با اعتراضات فراوانی روبه‌رو شد، اما عمر این بخشنامه دو هفته بیشتر نپایید و لغو شد.

مزایای تحریم

مرتضی علی‌اکبری، مدیرعامل یک شـرکت فعال در حوزه معـدن و صنایع معدنی هم وزنه منفـی ناکارآمدی مدیران را سنگین‌تر از تحریم‌ها دانست.

وی بـه معـدن ۲۴ گفـت: فرآینـد تصمیم‌گیـری در شـرکت‌ها کند شـده و مدیـران بـا هدف کاهش ریسـک به سـختی تصمیـم می‌گیرند. آنهـا با مشـکلات عدیده‌ای دسـت‌وپنجه نـرم می‌کننـد و نمی‌تواننـد بـا برخـی از دسـتورالعمل‌ها مشـکلات و مسـائل پیـش رو را رفـع کنند. علی‌اکبری افزود: علاوه بر جبران ضعف سـرمایه‌گذاری و اسـتخراج معادن یکی دیگر از الزامات، داشـتن اسـتراتژی برون‌مرزی به‌منظور شناسـایی و مشـارکت در بهره‌برداری از معادن کشـورهای همسایه اسـت. وی در پاسخ به این سوال که تحریم، ضعـف مدیریت، قوانین محدودکننده یا ناکارآمد، کـدام یک بیشـترین تاثیر منفی را بر حوزه معدن گذاشـته، گفـت: تحریم همان‌طـور که از نامش پیداسـت عامل اصلی محدودیت‌هـا و کمبودهـا در صنایـع کشـور اسـت و تاثیر مسـتقیمی بر نرخ تمام‌شـده تولیـدات دارد و باعث کاهش حاشیه سود بنگاه‌های اقتصادی شده است. اثرات تحریم کاملا مشخص و قابل اندازه‌گیری است؛ اما من گمان می‌کنم تحریم با تمام اثرات مخرب خود محاسنی نیز برای ما داشته و باعث خودبـاوری و خودکفایی در سـاخت و تولید برخی تجهیزات شده است. از ۱۰۰ درصد مشکلات می‌توان ۴۰ درصد آن را به تحریم نسـبت داد اما ۶۰ دیگر مربوط به ضعف و کاستی‌های مدیریتی است که نباید آن را پشت تحریم پنهان کرد.

همراهی عمومی برای رشد معدن

معدن نیازمند همراهی و پشـتیبانی اساسـی اسـت و باید سـرمایه‌گذاران را جذب حوزه معدن و اکتشـاف کرد. دولت باید از این موضوع اسـتقبال کند، زیرا با ورود سـرمایه بخش خصوصی نیـاز به سـرمایه‌گذاری دولتی در معـادن کاهش خواهد یافت.

ایـن مدیر معدنی گفت: برای جذب سـرمایه در این حوزه لازم است پشتیبانی کاملی از سرمایه‌گذاران خصوصی به‌عمل آید؛ به‌طوری که سـرمایه‌گذار و فعال حوزه معدن و اکتشاف به‌عنوان یک بخش حیاتی اقتصاد بهتر از همیشـه شـود، اما در عین حال سـوءمدیریت را مهم‌ترین ترمز پیشرفت در این حوزه دانست.

بداند به‌منظور پوشـش بخشی از ریسـک‌های سرمایه‌گذاری از میـزان حقوق دولتی آنان کسـر خواهد شـد. علی‌اکبری افزود: صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی، کفایت ریسـک‌های شرکت‌های بزرگ را نمی‌دهد؛ بنابراین می‌توان با چشم‌پوشی از بهـره مالکانه، حقوق دولتی، عوارض و حتی در نظر گرفتن تشـویق‌های صادراتـی به حمایـت فعـالان از بخش معدن پرداخت و با جذب سـرمایه‌گذار در حـوزه معدن به برطرف شدن نیاز کشور کمک شود.

سخن پایانی

به‌باور کارشناسـان سوءمدیریت بزرگ‌ترین آسیب را نه‌تنها به بخش معدن بلکه به تمامی حوزه‌های اقتصادی کشور وارد کرده اسـت. نبـود هماهنگی میان دسـتگاه‌های مدیریتی و دولتـی و همچنین موازی‌کاری‌هـای بیهوده، فقدان تخصص کافـی در تصمیم‌گیری نهادهای دولتـی و در نهایت کمبود آموزش‌های مدیریتی از جمله مسـائلی است که بخش معدن کشـور را با کمبود نیروی انسـانی کارآمد و مشـکلات دیگر مواجه کرده است.

توسعه صنعت کاتالیست در گرو خودباوری و نگاه حمایتی مدیران

کاتالیسـت‌ها یکی از پرکاربردترین و شـاید مهم‌ترین موادی هستند که امروزه در صنایع مختلف، مورد استفاده قرار می‌گیرند. تقریبـا تمام واکنش‌های شـیمیایی صنعتی که برای تولید مواد اولیـه یا تولیـد محصول نهایی وجود دارنـد در چرخه فرآیندی خود از کاتالیسـت استفاده می‌کنند، به طوری که می‌توان گفت کاتالیسـت نقشـی در تولید تمام محصولاتی که در اطراف خود می‌بینیم داشته است.

به گزارش شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، شرکت دانش‌بنیان گسـترش کاتالیسـت ایرانیان (ICD) یک شرکت پیشرو در تولید کاتالیست‌های صنعتی است که از زمان تاسیس در سـال ۱۳۹۰ تاکنـون، به عنوان تولیدکننـده‌ای انحصاری و رهبری ملی در رشـته تولید کاتالیست اسید سولفوریک فعالیت کرده است. کسب‌وکار اصلی گسترش کاتالیست ایرانیان، توسعه، تولید و بازاریابی فروش انواع کاتالیسـت‌های صنایع شـیمیایی، فولاد، نفت، گاز و پتروشیمی است. این شرکت با تکیه بر نیروی انسانی متخصص خود در واحد تحقیق و توسعه، تاکنون توانسته اسـت به دانش فنی تولید انواع کاتالیست‌های اسید سولفوریک و ریفورمینگ دسـت یابد. وضعیت صنعت کاتالیسـت در دنیا، بومی‌سـازی ایـن صنعت در ایران و چالش‌هـای پیش‌روی آن و فعالیت شرکت گسترش کاتالیست ایرانیان، محورهای گفت‌وگو با محمد حسـین مولوی‌زاده، مدیرعامل کاتالیست ایرانیان است که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

◉ درحال‌حاضر صنعت کاتالیسـت دنیا در چه وضعیتی قرار دارد؟

آخرین پیش‌بینی‌های مصرف کاتالیسـت در سطح جهان که توسط موسسه catalystgroup در ماه مه سال ۲۰۲۰ صورت گرفته اسـت، نشـان می‌دهد که ارزش بازار جهانی کاتالیست در سال ۲۰۲۲ به میزان ۳۶.۲ میلیارد دلار و با توجه به توسعه صنایع مصرف‌کننده کاتالیست، این عدد در سال ۲۰۲۵ به ۳۹.۱ میلیارد دلار خواهد رسید.

در این میان بیشـترین سـهم مصرف کاتالیست به ترتیب در بازارهای صنایع پالایش نفت، محیط‌زیستی، صنایع پتروشیمی و شیمیایی و پلیمری خواهد بود. نکته حائزاهمیت در این گزارش، رشـد سـالانه ۴.۲ درصدی مصرف کاتالیسـت در بخش صنایع پتروشیمی و صنایع شیمیایی تا پایان سال ۲۰۲۵ است. همچنین به دلیل رشـد جمعیت و قوانین سـختگیرانه زیسـت‌محیطی و صنعتی شدن روزافزون، بیشترین رشد بازار مصرف کاتالیست در حوزه صنایع پالایشـگاهی نیز در منطقه APAC اتفاق خواهد افتاد که شامل مناطق آسیای شرق و اقیانوسیه خواهد بود. گفتنی است که بیش از ۵۰درصد از تولیدات این بازار توسط ۱۰ شرکت تولیدکننده کاتالیست در جهان تامین خواهد شد.

◉ کـدام کشـورها مهم‌ترین فعالان صنعت کاتالیسـت هستند؟

از مهم‌ترین بازیگران صنعت کاتالیست در سطح جهان می‌توان به شـرکت جانسـون متی انگلیس اشـاره کرد که از آن به‌عنوان رهبر کاتالیست جهان یاد می‌شود به‌طوری‌که بیش از ۴۰درصد کاتالیسـت‌های حوزه پالایشـگاهی را تولید می‌کنـد و از هر ۳ خودرویی که تولید می‌شـود یک خودرو به کاتالیسـت‌های این شـرکت مجهز است. در سال میلادی قبلی، ارزش تولیدات این شرکت بیش از ۳.۹ میلیارد دلار گزارش شده است که ۴۵درصد از گردش مالی این شـرکت را فروش کاتالیست و تکنولوژی‌های کاتالیستی تشکیل می‌دهد. البته قابل یادآوری است که به دلیل تاثیرات منفی بحران کرونا، این شرکت نیز با ۵درصد کاهش در حجم فروش خود مواجه شده است.

◉ علت این کاهش چیست؟

اکنون مصرف جهانی فرآورده‌های نفتی به پایین‌ترین سـطح خود طی چند دهه اخیر رسیده است؛ زیرا مهم‌ترین اثری که طی دو سـال اخیر به بخش صنعت پالایشـگاهی و به تبع آن مصرف کاتالیسـت تحمیل شـد، کاهش تقاضا برای سوخت‌های حوزه حمل‌ونقل و بخش لجستیک جهانی به دلیل شیوع بحران کرونا بـود؛ از طرفی به دلیل کاهش تقاضا در بازارهای کالاهای لوکس کـه همچنان در مرحله ریکاوری قرار داشـته و به مرحله ترمیم نرسـیده‌اند، تقاضا برای خرید خودرو نیز در سـطح پایینی قرار داشته و از این بابت نیاز به محصولات پالایشگاهی به سطح قبلی خود در سـال ۲۰۱۸ بازنگشته است. طبق پیش‌بینی‌های انجام شـده، در همین شـرایط، این وضعیت برای صنایع پتروشیمی و شیمیایی بهتر ولی نامتقارن خواهد بود که بیشترین رشد در بازار گاز سنتز است، زیرا تقاضا برای هیدروژن از شدت بالایی برخوردار خواهد بود. لازم به توضیح است که بیش از ۶۰درصد سهم فروش کاتالیست توسط ۳ شرکت برتر تولیدکننده در این صنعت را نیز کاتالیست‌های فرآیند تولید گاز سنتز تشکیل می‌دهد.

◉ بومی‌سـازی این کالای استراتژیک در ایران چگونه و از چه زمانی آغاز شد؟

مسـیر بومی‌سـازی کاتالیسـت در کشـور بـه نخسـتین نامه‌نگاری‌هایی بازمی‌گردد که در سـال ۱۳۷۹ و در سـاختمان وزارت نفت صورت پذیرفت. دسـتور و امضای مدیر وقت شرکت پالایـش و پخش فرآورده‌های نفتی ایـران برای اعطای ۵ پروژه تولید کاتالیسـت و جاذب در داخل کشـور و تولید نیاز ۵ سـاله پالایشـگاه‌های کشـور و خرید تضمینی محصول تولید شده به شـرط اخذ تاییدیه‌های پژوهشـگاه‌های صنعـت نفت، حمایت مذکور را شـامل می‌شـد. در آن زمان از سوی وزارت نفت کشور دستورات لازم به کارگروه‌های مربوطه برای جمع‌آوری اطلاعات از شرایط عملیاتی واحدهای مصرف‌کننده کاتالیست و نیز میزان مصرف کاتالیست به طور سالانه و مشخص کردن پرمصرف‌ترین و گران‌ترین کاتالیست‌ها ابلاغ شد و گزارش‌هایی از پژوهشگاه‌ها، بخش‌های خصوصی و متخصصان دارای تجربه در حوزه تحقیق و توسعه کاتالیست، گردآوری شد.

نخسـتین قراردادهای پژوهشـی و تحقیقاتی با شـرکت‌های داخلی در حوزه بومی‌سـازی کاتالیسـت در سال ۱۳۸۶ منعقد شـد. ۵ محصول، شامل کاتالیسـت ریفرمینگ اولیه با بخار آب، جاذب اکتیوآلومینا، کاتالیسـت مراکس و کاتالیسـت شـیفت گاز- آب در دمای پایین LTSC که در فرآیندهای پتروشـیمی مثـل پتروشـیمی‌های آوره و آمونیاک و تولیـد گاز هیدروژن و پالایشـگاهی استفاده می‌شـود، از طرف شـرکت ملی پالایش و پخـش فرآورده‌هـای نفتی ایـران و با امضـای آقای مهندس نعمت‌زاده و برای تحصیل دانش فنی و تجاری‌سـازی آنها و رفع نیاز تامین ۵ سـاله پالایشگاه‌های کشـور به شرکت‌های ایرانی سپرده شد.

◉ بومی‌سازی کاتالیست چه مزایایی برای کشور داشته است؟

بومی‌سـازی کاتالیست در نگاه کلان و طی دو دهه اخیر باعث کسـب مزایای ارزشمندی مثل جلوگیری از فشارهای تحریمی، شکسـتن انحصار یک یا چند تولیدکننده خارجی، ایجاد شرایط رقابتی کیفی و قیمتی، عدم وابستگی به خارج، جلوگیری از خروج ارز، ایجاد اشـتغال، افزایش تولید ناخالص، ایجاد تکنولوژی‌های پیشـرفته و توانمندی‌های صادرات برای کشـور شـده است. در حقیقـت ایران به واسـطه منابع نفت و گاز فراوانـی که دارد، از مجتمع‌های پتروشـیمی، پالایشـی و فولاد فراوانـی برخوردار بـوده که این خود عاملی برای توجه خاص شـرکت‌های صاحب تکنولوژی فرآیندهای کاتالیستی به ایران از زمان کشف نفت در کشور است. ایران از این بابت یکی از قطب‌های مصرف کاتالیست در جهان و بازار جذابی به شمار می‌آید به‌طوری که پذیرش رقیب در این بازار از سـوی شـرکت‌های کاتالیسـتی با مقاومت و نیز ابتـکار عمل‌هایی روبـه‌رو خواهد بود. در بازار کاتالیسـت ایران به واسـطه فعالیت بیش از ۵۰ سـاله شـرکت‌های خارجی مثل تاپسـو دانمـارک، سـودکمی و BASF آلمان، جانسـون متی انگلیس، سـودکمی هند، Clariant و Albemarle و UOP امریکا، علاقه‌ای به فعالیت شـرکت کاتالیست‌سـاز ایرانی وجود نداشـت. از این رو شرکت‌های خارجی با اعمال فشارهایی چون دامپینگ قیمت، عدم همکاری و اعمال فشـار در تحویل سـایر کاتالیست‌هایی که در داخل تولید نمی‌شد، صنایع کشور را تحت فشار قرار می‌دادند

◉ چـه چالش‌هایـی پیش‌روی صنعت نوین کاتالیسـت است؟

بومی‌سـازی صنعت کاتالیست در ایران، یکی از نمونه‌های موفق در حوزه اقتصاد مقاومتی شـناخته می‌شود که در دوران ضرورت صنایع کشـور از ثمرات این اقدام ملی بهره‌مند می‌شوند؛ اما هر صنعت نوینی در ابتدای عمر سـازمانی خود بـا چالش‌ها و تهدیدهایی روبه‌رو می‌شـود کـه می‌تواند آن را با مشـکلات بزرگی روبه‌رو سـازد، صنعت کاتالیسـت کشـور نیز در این حوزه بـا مواردی مثـل عـدم وجود خودباوری در برخـی از مدیران مصرف‌کننده نسـبت به توانایی‌های متخصصان داخلی، مشـکلات قانونی در حمایـت از حق ثبت اختـراع و محرمانگی دانش فنی، دامپینگ قیمتـی رقبـای خارجـی بـرای حفـظ و افزایش سـهم بازار روبه‌رو است. به‌عنوان مثال در رابطه با دامپینگ قیمتی، با ظهور شـرکت‌های ایرانی، نرخ کاتالیسـت‌هایی که شرکت‌های ایرانی تولید می‌کردند، از سـوی شـرکت‌های خارجی گاهی به نصف کاهش پیدا کرد که حتی با اعمال فشار، فروش سایر کاتالیست‌ها را به شرط عدم خرید از شرکت‌های ایرانی تولیدکننده کاتالیست اعـلام می‌کردنـد؛ اما در مقابل این شـرکت‌های ایرانی با تغییر استراتژی کسب و کار خود، به ایجاد مزیت‌های رقابتی در تولید محصولی با مشخصات کیفی بالاتر پرداخته و با افزایش خدمات پـس از فـروش و نیز کاهش نرخ تمام شـده محصولات تولیدی از طریق داخلی‌سـازی منابع تهیه مواد اولیه، اتوماسیون‌سـازی خطوط تولید، افزایش ظرفیت تولید و کاهش هزینه‌های سربار و نیز تغییر تکنولوژی تولید و فرمولاسیون‌های تولید کاتالیست و نیز توسعه سبد محصولات خود توانسته‌اند اثر دامپینگ و تلاش‌های شـرکت‌های خارجی را تا حد بالایـی خنثی کنند؛ اما همچنان سـهم حمایت دولت و شـرکت‌های مصرف‌کننده در این میان خالی است.

◉ شـرکت دانش‌بنیان گسـترش کاتالیست ایرانیان در این حوزه چه نقشی ایفا می‌کند؟

این شـرکت تولیدکننده ۸ کاتالیست در حوزه‌های فولادی و پتروشـیمی است و درحال صنعتی‌سـازی ۴ کاتالیست دیگر در حوزه پتروشـیمی اسـت که ان‌شاالله از سال آینده تولید صنعتی صورت میگیرد. شرکت دانش‌بنیان گسترش کاتالیست ایرانیان با افتخار نخستین صادرکننده ایرانی کاتالیست است که در سال ۱۳۹۳ نخسـتین صادرات را انجـام داد و درحال‌حاضر با حضور در نمایشـگاه‌های بین‌المللی داخلی وخارجی در تلاش هستیم تاسهم صادرات محصولات خود را افزایش دهیم. محصولات این شـرکت، کاتالیست های احیای مسـتقیم آهن فعال، نیمه‌فعال و خنثـی و کاتالیسـت سـولفورزدا که در تولید آهن‌اسـفنجی مجتمع‌های فولادی اسـتفاده می شـود و ۲محصول کاتالیست پنتااکسید وانادیوم بالا و وانادیوم پایین که قابل کاربرد در صنایع شـیمیایی اسـت و کاتالیسـت‌های ریفرمینگ بخار آب اولیه و ثانویه مورد مصرف صنعت پتروشـیمی را در سـبد محصولات خـود دارد. شـرکت‌هایی ماننـد فـولاد مبارکـه اصفهـان، فولاد خوزسـتان طـرف قرارداد کاتالیسـت ایرانیـان بوده‌اند و یـک محمولـه نیـز به شـرکت آهن و فـولاد گل‌گهـر تحویل شـده کـه قرار اسـت در نخسـتین بارگـذاری مورد اسـتفاده قرار گیرد.

◉ با توجه به دانش‌بنیان بودن شرکت و نام‌گذاری امسال به عنوان دانش‌بنیان، درخواسـت شـما از سیسـتم‌های حاکمیتی برای حمایت از فعالیت شما چیست؟

ارزش بازار کاتالیست در حوزه فولاد با احتساب پروژهای جاری حدود ۱۰۰ میلیون یورو است که امروزه با ظرفیت و ظرفیت‌های ایجاد شـده، تقریبا همه آن توسـط تولیدکنندگان داخلی قابل تامین است.البته اگر حجم مبادلات مالی صنعت کاتالیست را با صنایع مرتبط با آن چون فولاد یا پتروشیمی مقایسه کنیم شاید بـه نظر کوچک بیاید اما اهمیت آن به شـدت برای همه صنایع بالاست، قطعا در صورت نبودن کاتالیست صنایع بزرگی همچون صنایع پتروشـیمی وفولاد در ایران با مشکل مواجه می‌شوند به این خاطر مسـیر اقتصاد مقاومتی وخودکفایی ازصنایع کوچکی چون کاتالیست می گذرد.

◉ مهم‌ترین برنامه امسال شرکت چیست؟

افزایش کیفیت محصولات و تطابق با استانداردهای کیفی جهان، برآورده‌سازی الزامات وافزایش رضایتمندی مشتریان، افزایـش تنوع تولید و سـبد محصـولات و منبع‌یابی جهت گسـترش بازار، افزایش سطح آگاهی کارکنان وحفظ منابع انسـانی، افزایش اشتغالزایی پایدار، افزایش ظرفیت و خطوط تولیدی ازجمله برنامه‌های شرکـت هستند.



روزگار معدن

یکشنبه ● ۱۷ مهر ۱۴۰۱ ● ۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ ● ۹ اکتبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۳۳

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی ها: ads.smtnews@gmail.com
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

یادداشت

محدودیت‌های ماندگار در بورس



نیما آگاهی
کارشناس بازار سرمایه

شهریور امسال دامنه نوسان در بازار اول بورس و فرابورس، یک درصد دیگر افزایش یافت و به مثبت و منفی ۷ درصد رسید. این اقدام با هدف افزایش نقدشوندگی و روانی هرچه بیشتر معاملات اجرایی می‌شود. در طول ماه‌های گذشته مقررشده این دامنه نوسان، گام‌به‌گام حذف شود. هرچند پیشنهاد می‌شود روند حذف دامنه نوسان، برنامه‌ریزی شده باشد. با این وجود، بسیاری از فعالان بازار سرمایه و کارشناسان اقتصاد، موافق حذف کامل دامنه نوسان و محدودیت‌های حاصل از آن برای بازار سرمایه هستند. در حالت کلی می‌توان این‌طور ادعا کرد که وسعت بخشیدن به بازار اقدام مناسبی است، اما همین روند کنونی مبنی بر حذف تدریجی دامنه نوسان در بورس تهران، مثبت است. علاوه بر این، کاهش دامنه نوسان در شرایطی که بازار با ریزش یا صعود قابل‌توجهی روبه‌رو نیست، پیشنهاد می‌شود. در واقع در شرایطی که شاخص کل در مسیر صعود یا نزول قابل‌توجه است، حذف دامنه نوسان دشوارتر خواهد بود. به‌عنوان مثال در سال ۱۳۹۹ پس از یک دوره صعود غیرقابل توجیه بورس شاهد ریزش قابل‌توجه شاخص کل بودیم. در آن دوره شاهد شکل‌گیری صف‌های گسترده‌ای برای فروش سهم‌ها بودیم. این در حالی است که اگر دامنه نوسان گسترده‌تر بود، چنین صف‌هایی برای خرید سهام شکل نمی‌گرفت. در واقع با گسترده شدن دامنه نوسان، افراد می‌توانند در موقعیت‌های جذاب‌تر، قدرت تصمیم‌گیری بهتری داشته باشند. در دنیا چنین محدودیت‌هایی در بازار بورس وجود ندارد. البته در برخی موارد و برای یک دوره آزمایشی، محدودیت‌های عملکردی بر بورس‌ها اعمال می‌شود. این محدودیت‌ها با هدف جذب نقدینگی کافی و وسعت‌بخشی به بورس‌ها اجرایی می‌شود، اما این محدودیت در بورس ما ماندگار شده است. این محدودیت‌ها درحالی بر عملکرد بورس تهران تحمیل می‌شود که در کشور ما افزون بر ۵۰ میلیون نفر در کشور به‌طور مستقیم و غیرمستقیم با بورس سروکار دارند؛ یعنی این بازار از ضریب نفوذ بالایی در میان مردم برخوردار است؛ بنابراین حذف محدودیت‌ها یا کاهش آنها در این بازار، استراتژی درستی است. با افزایش ضریب نفوذ بورس در میان مردم، جذب نقدینگی به بورس، افزایش خواهد یافت و در نتیجه تسهیل این شرایط ضروری است. مهم‌ترین دلیل اعمال برخی محدودیت‌ها در بازار سرمایه این است که عده‌ای خاص یا بازارگردان یا مجری و بازیگرهای سهم‌ها، نتوانند یک سهم را به یک‌باره تغییر دهند، اما در شرایطی که تعداد افراد فعال در بورس، قابل‌توجه هستند، اعمال چنین محدودیت‌هایی از اساس اشتباه و به ضرر بورس تهران خواهد بود. در پایان نباید از شرایط سرمایه‌گذاری در بورس تهران غافل بود. فردی که اقدام به سرمایه‌گذاری در بورس می‌کند باید بداند در بازاری پر ریسکی سرمایه‌گذاری کرده است. زوایای گوناگونی بر این بازار حکمفرماست. ریسک‌های متعددی بر عملکرد بورس اثرگذار هستند و باید با علم و تخصص لازم، اقدام به سرمایه‌گذاری در این بخش کرد. به‌ویژه آنکه در حال حاضر آینده بورس تهران به‌شدت به مذاکرات برجام و اخباری که از این مذاکرات، مخابره می‌شود، بستگی دارد. بسیاری از سرمایه‌گذاران عمده در ماه‌های گذشته منتظر روشن شدن نتیجه این مذاکرات بوده‌اند و حضور خود را در بورس تهران به تعویق انداخته‌اند؛ بنابراین نبود اطمینان نسبت به آینده در نهایت به ضرر بازار سرمایه است. البته به نتیجه نرسیدن این مذاکرات نیز لزوما به ضرر بازار نیست. به نتیجه نرسیدن مذاکرات به‌منزله رشد بهای دلار و همچنین افزایش تورم در کشور خواهد بود؛ بنابراین محرک دیگری برای رشد بورس پدید می‌آید. کما اینکه با انتشار اخبار منفی از مذاکرات برجامی، شاهد رشد بهای دلار در بازار آزاد هستیم. البته اثرگذاری این سناریو منفی بر بورس تهران، در مدت زمان طولانی‌تری خواهد بود؛ یعنی با گذشت زمان بیشتر باید منتظر رشد سودآوری و بهبود عملکرد بورس به‌دلیل افزایش قیمت دلار باشیم.

خبر

ابلاغ مصوبه برای اصلاح اساسنامه پالایشی یکم و دارایکم

هیات دولت برای اصلاح اساسنامه صندوق های پالایشی یکم و دارایکم مصوبه‌ای ابلاغ کرد. به گزارش صدای بورس، سازمان بورس اوراق بهادار اعلام کرد؛ مصوبه هیات دولت برای اصلاح اساسنامه صندوق های پالایشی یکم و دارایکم ابلاغ شده است. براین اساس؛ اصلاحات اساسنامه صندوق های سرمایه‌گذاری دارایکم و پالایشی یکم به شرح ذیل در تاریخ ۲۰ شهریور ماه ۱۴۰۱ به تصویب هیات محترم وزیران رسید؛ ۱. تبدیل این صندوق‌ها به صندوق‌های سرمایه‌گذاری بخشی ۲. تبدیل مدیریت صندوق از مدیریت غیرفعال به فعال ۳. اضافه شدن رکن بازارگردان برای صندوق‌های مزبور. با اعمال اصلاحات اساسنامه به شرح فوق صندوق امکان تغییر پرتفوی سهام خود مطابق امیدنامه و صنعت مربوطه را خواهد داشت و بازارگردان صندوق به عنوان یک شخص حقوقی به ارکان صندوق اضافه شده و در راستای نقدشوندگی صندوق و کاهش فاصله بین navو قیمت بازار مجاز به صدور و ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارایکم و پالایشی یکم است. اجرایی شدن تغییرات فوق بدین صورت است که پس از ابلاغ اصلاحات مزبور توسط هیات وزیران باید رکن بازارگردان انتخاب و به تایید سازمان رسیده سپس رکن بازارگردان پیشنهادی به همراه اصلاحات اساسنامه به تصویب مجمع صندوق برسد. صندوق دارایکم که از محل فروش باقیمانده سهام دولت در بانکهای ملت، تجارت و صادرات و نیز بیمه‌های اتکایی ایرانیان و البرز بود، در بهار سال ۹۹ به قیمت هر واحد ۱۰ هزار تومان با در نظر گرفتن ۲۰ درصد تخفیف به مردم فروخته شد، گرچه قیمت این واحدها تا ۲۴ هزار تومان هم رسید، اما بعد از ریزش بازار الان این صندوق با ۹۲۲۸ تومان یعنی حدود ۸ درصد زیان از اصل سرمایه بعد از ۲.۵ سال همراه است. صندوق پالایش یکم هم از محل باقیمانده سهام دولت در پالایشگاه‌های تهران، اصفهان، تبریز و بندرعباس بود که آن هم با ۲۰ درصد تخفیف به مردم فروخته شد که اکنون بعد از ۲ سال با ۲۶ درصد زیان از اصل سرمایه خود به ۷۴۱۸ تومان معامله می‌شود. اما سازمان بورس اوراق بهادار اعلام کرد؛ مصوبه هیات دولت برای اصلاح اساسنامه صندوق های پالایشی یکم و دارایکم ابلاغ شده است.

سیاست‌های دولتمردان، عامل اصلی ریزش بورس

قرمزپوشی بورس ادامه دارد



عکس: آیدا فریدی

مرضیه احقاقی

بورس تهران دومین هفته پاییز را هم قرمزپوش آغاز کرد و روند ریزشی شاخص بورس در هفته گذشته ادامه یافت. ریزش نماگر بورس در شرایطی رقم خورد که در روز شنبه هفته گذشته شاهد عبور دلار از مرز ۳۳ هزار تومان در بازار آزاد بودیم.

نوسان نرخ دلار در محدوده ۳۲ و ۳۳ هزار تومانی در روزهای شنبه و یکشنبه ادامه یافت، با این وجود، حتی روند صعودی نرخ دلار نیز نتوانست مانع ریزش بورس تهران شود.

پایگاه اینترنتی واشنگتن فری‌بیکن مدعی‌شده مقام‌های ارشد دولت امریکا طی یک جلسه توجیهی محرمانه به کنگره امریکا اطلاع داده‌اند که مذاکرات غرب با ایران برای احیای برجام به بن‌بست رسیده است.

انتشار این خبر از مهم‌ترین دلایل ریزش بورس تهران در هفته گذشته بوده است. در همین حال، انتشار اخباری مبنی بر اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران، از ریزش بورس حمایت کرد.

البته در روز یک‌شنبه ۱۰ مهر، اخباری مبنی بر آزادی زندانیان امریکا از سوی ایران درمقابل آزادسازی منابع مسدود شده ارزی کشورمان منتشر شد که برای ساعاتی نرخ ارز را کاهش داد و حتی به ۳۲۶۰۰ تومان نیز رساند.

این نوسانات در روز دوشنبه ۱۱ مهر ادامه یافت و در بیشتر ساعات روز دلار با قیمت بالاتر از ۳۳ هزار تومان معامله شد.

مدیر مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس از تزریق ۵۰۰ میلیارد تومان به حساب صندوق تثبیت بازار سرمایه خبر داد.

البته انتشار دو خبر مثبت یادشده در روز یکشنبه نتوانست مانع ریزش بورس تهران شود و تاثیر ویژه‌ای بر عملکرد بورس داشته باشد. روند ریزشی یادشده حتی در روز دوشنبه نیز ادامه یافت. در چنین شرایطی، فعالان بازار سرمایه معتقدند ابهامات حاکم بر بورس تهران به‌مراتب قوی‌تر هستند و اثرگذارتر از اخبار مثبت موردبحث عمل می‌کنند.

> شرایط حاکم بر بورس تهران حکایت از آن دارد که این بازار جذابیت کافی برای سرمایه‌گذاری را ندارد. دورنمای مذاکرات برجام که بیش از پیش تاریک و مبهم به‌نظر می‌رسد، رکود احتمالی که اقتصاد دنیا را تهدید می‌کند و روند نزولی بهای فلزات در بازارهای جهانی، از مهم‌ترین دلایل ریزش بورس در روزهای گذشته بوده است

بورس تهران از رونق افتاد



فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: عملکرد بازار سرمایه از متغیرها و شاخصه‌های اقتصادی نشأت می‌گیرد. در ماه‌های اخیر با وجود عملکرد مثبت اغلب شرکت‌های فعال در بورس تهران در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، شاهد از رونق افتادن عملکرد بازار سرمایه کشور هستیم.

وی افزود: با این وجود، نبود تطبیق میان زیرساختارهای بازار سرمایه از منظر قانونی و سازکارهای معاملاتی با ظرفیت‌های کنونی بورس تهران، یکی از دلایل اصلی بروز چنین چالش‌هایی است. بازار سرمایه ما همچنان با رویه‌های ۵ تا ۱۰ سال گذشته فعالیت می‌کند. نهاد ناظری به‌نام سازمان بورس، به‌تنهایی به‌عنوان متولی این بخش به‌دنبال استیفای حقوق سهامداران است. با این وجود همچنان شاهد تدوین استراتژی‌های دستوری و سیاست‌های پولی و مالی به ضرر بازار سرمایه هستیم. مادامی‌که در ترکیب شورای عالی بورس و اتاق‌های فکر بازار سرمایه و تصمیمات اثرگذار اقتصادی، نماینده تشکل‌های خودانتظام همچون کانون سهامداران حقیقی، کانون سبدگردان‌ها نباشند و در تصمیم‌گیری‌ها سهیم نشوند، نباید به تغییر شرایط امید داشت.

آقابزرگی گفت: بورس ما با ظرفیت‌های قابل‌توجه کنونی همچنان براساس قانون ۲۰ سال گذشته، فعالیت می‌کند، درنتیجه این بازار از کارآیی لازم برخوردار نیست.

این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: به‌عنوان مثال، پس از گذشت ۸ ماه تلاش فعالان بازار سرمایه، مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، در نامه‌ای نسبت به سیاست اقتصاد دستوری معترض شدند.

وی گفت: در همین حال باید خاطرنشان کرد که بورس تهران نیز به تأسی از شرایط سیاسی کشور، واکنشی را از خود به نمایش گذاشته که با قرمزپوشی تابلو بورس همراه بوده است. قرمزپوشی بورس تهران و ریزش‌های مداوم شاخص حکایت از آن دارد که تا زمانی که اصلاحات لازم در بازار سرمایه حاکم نشود، توانایی و قدرت کافی برای تنظیم امور بازار سرمایه وجود نخواهد داشت.

آقابزرگی در ادامه افزود: در روزهای گذشته شاهد روند رو به رشد نرخ دلار در بازار آزاد بودیم. تا جایی که نرخ این اسکناس از مرز ۳۳ هزار تومان نیز فراتر رفت. در حالت کلی انتظار می‌رفت دلار محرک بورس تهران باشد و روند صعودی این ارز به ارتقای ارزش بازار سهام منتهی شود. با این وجود باید تاکید کرد که سیاست‌های سرکوب قیمتی در بازار دلار نیز به چشم می‌خورد. کما اینکه انتظار می‌رود اگر کنترل نرخ دلار برداشته شود، بهای این ارز در بازار آزاد به بیش از ۴۰ هزار تومان نیز افزایش یابد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: با توجه به فشاری که در تنظیم بازار دلار وجود دارد، نباید به اثرگذاری جدی این رشد قیمتی بر عملکرد بورس تهران، امید داشت.

آقابزرگی در پیش‌بینی عملکرد بورس تهران اظهار کرد: عملکرد بازار سرمایه در بازه بلندمدت ۳ تا ۵ ساله مثبت پیش‌بینی می‌شود. بورس تهران در چند سال اخیر فراز و نشیب‌های متعددی را پشت‌سر گذاشته است. اتفاقات سیاسی داخلی و خارجی متعددی بر عملکرد بورس تهران اثرگذار بودند، با این وجود، بورس تهران توانست از پس این ناملایمات سیاسی و اقتصادی عبور کند. وی گفت: حال چنانچه قرار به ارزیابی عملکرد بورس تهران در آینده باشد، باید عملکرد هر صنعت و میزان فروش و سودآوری شرکت‌ها به تفکیک بررسی شود. کما اینکه بررسی عملکرد این شرکت‌ها حکایت از آن دارد که بورس تهران در شرایط ارزنده‌ای قرار دارد. با این وجود، سایه سنگین دستورات دولتی، استفاده دولت از بازار سرمایه برای تامین نقدینگی و اراده حاکم مبنی بر خروج سهامداران خرد حقیقی که از سال ۱۳۹۹ وارد بورس تهران شده‌اند، از مهم‌ترین موانع بازگشت رونق به بازار سرمایه هستند. این اراده به‌دنبال برقراری ثبات و آرامش در بورس تهران است، اما در اجرای این هدف، زیاده‌روی می‌شود. سرخرده کردن سهامداران با هدف خروج آنها از بورس، سیاست اشتباهی است که تجدیدنظر در آن ضروری به‌نظر می‌رسد. وی افزود: عملکرد بورس تهران در ۲ ماه نخست امسال مثبت بود و شاخص کل ۱۶ درصد رشد یافت. این در حالی بود که شاخص کل بورس در کل سال گذشته ۴.۵ درصد ارتقا یافت، اما بسیاری از سیاست‌گذاران از روند رو به رشد بورس تهران در بازه زمانی کوتاه‌مدت هراس دارند و مانع تداوم آن می‌شوند.

این ممانعت با اجرای سیاست‌هایی همچون حذف عرضه‌های اولیه به‌عنوان یکی از جذابیت‌های بازار سرمایه اجرایی شد. در ادامه انتشار اوراق دولتی برابر ۱۰ هزار میلیارد تومان در خرداد نیز از روند رو به رشد بورس تهران جلوگیری کرد؛ بنابراین در سیاستی متضاد سال ۱۳۹۹، زمینه سرکوب تقاضا برای خرید سهام از بورس تهران اجرایی و منجر به افت مداوم ارزش بورس شد.

پاییز خونین بازار سرمایه



مصطفی صفاری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: بورس دماسنج اقتصاد است. پارامترهایی که از آنها با عنوان شاخص مقدم یاد می‌شود، وضعیت اقتصاد سیاسی کشور را پیش‌بینی می‌کنند. بورس، میزان پروانه‌های ساخت‌وساز، فروش کالاهای بادوام، میزان بیکاری و اشتغال و.. جزو پارامترهای یادشده هستند؛ بنابراین تمامی شوک‌های سیاسی و اقتصادی، اثر خود را در بورس می‌گذارند. بازار سرمایه هم‌زمان به‌عنوان یک شاخص گذشته‌نگر و آینده‌نگر عمل می‌کند.

صفاری گفت: به‌عنوان مثال در هفته‌های گذشته و به‌دنبال افزایش نرخ بهره از سوی بانک‌های مرکزی، اقتصادهای بزرگ دنیا همچون امریکا و انگلیس و...، به افت بازار سهام در سطح جهانی منتهی شد. وی افزود: در حال‌حاضر نرخ بهره اوراق منتشرشده از سوی دولت برای تامین بودجه یا نقدینگی موردنیاز دولت، بالاست و همین موضوع P/E بازار سرمایه را کم می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: تردید نسبت به چشم‌انداز آینده سیاسی و اقتصادی کشور و نبود اطمینان نسبت به شرایط، از دیگر عوامل منفی اثرگذار بر بورس تهران هستند. در یک سال گذشته و به‌ویژه چند ماه اخیر، نتیجه مذاکرات برجامی، از مهم‌ترین فاکتورهای موثر بر عملکرد بازار سرمایه ما بوده است. در شرایطی که دورنمای روشنی از رفع تحریم‌ها وجود ندارد و مذاکرات تا این حد زمان‌بر شده، نمی‌توان به آینده بسیاری از بازارهای مولد، امید داشت. صفاری در ادامه گفت: نرخ ارز و نرخ مصوب برای فروش دلار توسط صنایع صادرات‌محور نیز دیگر موضوعی است که چالش‌های بسیاری را به صنعتگران تحمیل می‌کند. وی افزود: متاسفانه در هفته‌های گذشته، شاهد تصمیمات ناگهانی و فروش آنی سهام به‌ویژه از سوی سهامداران حقیقی خرد بودیم که روند ریزشی بورس را تقویت کرد. به همین دلیل نیز در ۲۰ روز اخیر شاهد خروج منابع از بازار سرمایه بودیم.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: طبیعتا سیاست‌های حمایت‌گرانه از بورس تهران و همچنین پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد و آرامش سیاسی به عملکرد بورس تهران کم می‌کند. با این وجود، هیچ‌کدام از شاخصه‌های یادشده در کشور جریان ندارد.

صفاری گفت: به‌عنوان مثال، رئیس دولت سیزدهم قبل از عید از لزوم عرضه سهام دولت در شرکت‌های خودروسازی در نیمه نخست امسال خبر داد، اما با عبور از نیمه نخست سال ۱۴۰۱، هیچ خبری از واگذاری سهام خودروسازان به میان نیامده است. گویی دست‌های پشت‌پرده مانع وعده تحقق چنین وعده‌هایی می‌شود که درنهایت به ضرر سهامداران است.

به‌ویژه آنکه بسیاری از فعالان بورس تهران با توجه به همین وعده اقدام به خرید سهام کرده‌اند. در چنین شرایطی، شاهد گسترش فضای نااطمینانی در اقتصاد کشور هستیم. عمل نکردن به وعده‌ها روی هم تلمبار شده‌اند و مشکلات کنونی را پدید آورده‌اند.

وی در پایان و در ارزیابی عملکرد بورس تهران تا پایان سال اظهار کرد: از آنجا که آینده با ابهام روبه‌رو است و اطلاعات جدیدی نیز منتشر نشده، نمی‌توان آینده بورس تهران را پیش‌بینی کرد. در واقع همچنان ابهام مهم‌ترین چالش و فاکتور اثرگذار بر بورس تهران است.

سخن پایانی

شرایط حاکم بر بورس تهران حکایت از آن دارد که این بازار جذابیت کافی برای سرمایه‌گذاری ندارد.

دورنمای مذاکرات برجام که بیش از پیش تاریک و مبهم به‌نظر می‌رسد، رکود احتمالی که اقتصاد دنیا را تهدید می‌کند و روند نزولی بهای فلزات در بازارهای جهانی، از مهم‌ترین دلایل ریزش بورس در روزهای گذشته بوده است. روند رو به رشد نرخ دلار نیز در بازار آزاد نتوانست از موج ریزشی شاخص بورس جلوگیری کند.

البته این روند رو به رشد نرخ دلار و گذر آن از مرز ۳۳ هزار تومان نیز تحت‌تاثیر اخبار منفی از مذاکرات برجام و اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران بوده است.

وزارت خزانه‌داری امریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد، ۱۰ شرکت و یک کشتی را به بهانه تسهیل صادرات نفت ایران در فهرست تحریم قرار داده؛ بنابراین طبیعتا اثرات منفی چنین اخباری بر عملکرد بورس تهران به‌مراتب قوی‌تر از رشد دلار بوده است.

دو دغدغه سرمایه‌گذاران بورس که باید رفع شود

عضو هیات‌مدیره شرکت سبدگردان مانی گفت: با توجه به اتفاقاتی همچون زمزمه آزادسازی برخی منابع بلوکه شده ایران، عضویت ایران در پیمان شانگهای، افزایش تعامل تجاری با برخی کشورهای منطقه و... به نظر می‌رسد نگرانی‌ها بابت کسری بودجه دولت و تاثیر آن بر بورس با جبران احتمالی این کسری با افزایش هزینه شرکت‌ها، باید کمرنگ‌تر شود.

علی قاسم‌نژاد در گفت‌وگو با سنا بیان کرد: اگرچه خبرهایی از آزادسازی منابع بلوکه شده ایران و... مطرح شده؛ ولی با اتکا به این خبرها نمی‌توان روی کاهش کسری بودجه دولت حساب باز کرد. دولت برای جبران کسری بودجه از طریق بازار سرمایه می‌تواند از ۳ روش تحمیل هزینه بیشتر به شرکت‌ها، انتشار اوراق با درآمد ثابت یا عرضه بلوکی سهام استفاده کند که به نظر می‌رسد بخش عمده نگرانی فعالان بازار سرمایه، روش اول یعنی افزایش هزینه شرکت‌ها به منظور افزایش درآمدهای دولت باشد.

وی افزود: نکته اینجاست که سال گذشته در بودجه سقفی برای نرخ خوراک و گاز صنایع تعریف شد که با توجه به کاهش قیمت‌های جهانی، بعید است این سقف در بودجه ۱۴۰۲ تغییر کند و با این فرض، از سوی دولت هزینه بیشتری به شرکت‌ها تحمیل نخواهد شد. اما احتمالا روند تامین مالی دولت از محل انتشار اوراق ادامه خواهد داشت. فروش بلوکی سهام دولت در این بازار هم منوط به بهبود وضعیت بازار سرمایه است و شرایط فعلی بازار سرمایه مجال عرضه بلوکی سهام به دولت نخواهد داد.

این کارشناس بازار سرمایه اضافه کرد: مانع اصلی برسر راه حرکت بازار سرمایه، نرخ سود سپرده‌های بانکی است. هر چند کلیت بازار سرمایه به نرخ است؛ ولی با توجه به سایه برخی ریسک‌های اجتماعی و سیاسی برسر بازار سرمایه، نرخ‌های ۲۳تا ۲۴درصدی که بعضی بانک‌ها به سپرده‌گذاران پرداخت می‌کنند از جذابیت سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه کاسته است.

قاسم‌نژاد ضمن تاکید بر تبعات افزایش نرخ سود سپرده‌های بانکی برای اقتصاد کشور گفت: وقتی بخشی از تسهیلات بانکی در بازارهای غیرمولد و با نقدشوندگی پایین همچون املاک سرمایه‌گذاری شود، بانک‌ها برای جذب منابع ناچار به تحمل هزینه بیشتر و پرداخت سودهای غیرمتعارف به سپرده‌گذاران خواهند شد. البته بانک مرکزی وعده تشدید نظارت و سختگیری بر نرخ سود سپرده‌های بانکی را داده و امیدواریم این بار این وعده عملی گردد؛ اما باید پذیرفت اقتصاد را با دستور و جریمه و... نمی‌توان اداره کرد و کاهش نرخ سود بانکی در گرو تغییر سیاست‌های بانک مرکزی و اجرای سیاست‌های انبساطی با پذیرش تورم ناشی از آن است.

وی در خاتمه تصریح کرد: رونق بازار سرمایه مستلزم برنامه‌ریزی دولت برای کمک به رشد سودآوری در صنایع تولیدی و شرکت‌های بورسی و رعایت سقف نرخ خوراک و... در بودجه ۱۴۰۲ و همچنین سیاست‌گذاری برای کاهش نرخ سود بانکی است. امیدواریم با در نظر گرفتن این دو نکته، ریسک‌های بازار سرمایه کاهش یافته و این بازار رونق بگیرد.